

Anglijoje Streikuoja Pusė Miliono Darbininkų Rusų-Chinų Karo Karštis Atvėsdinėja Užtvirtino Kellogg'o-Briand'o Taikos Pakta

ANGLIJOJE STREIKUOJA PUSĖ MILIONO AUDEJŲ.

Anglijos apskrity Lancashire liepos 29 d. susireikavo pusė milijono medvilnės audėjų ir verpėjų. Nors tą dieną 1,600 minimos išdirbystės fabriku bus atdarais, bet jų mašinos nesisuks, nes nė vienas darbininkas prieš darbo nestos. Šis didžiulis streikas palies ištisus miestelius ir su pirma streiko savaitė darbininkai nustos apie 5,000,000 dolerių algomis. Netrukus galės pasireikšt sunki darbininkų padėtis, gal net ir badas, nes šios industrijos darbininkai neperdidėles algas gaudavo ir juodai dienai negalėjo sutauptyti. Darbininkai kovos už savo teises. Neseniai darbdaviai buvo pasikėsinę numušt pulykytko nuosimio savaitinių augu. Darbininkai tam pasipriešino. Darbininkų ir darbdavių atstovų pastarimuose buvo įrodyta, kad joks darbininkas už tokias mažas algas negalėtų išgyventi. Nepaisant bet gi to, darbdaviai laikėsi savo pasirūpimo. Darbininkų ir darbdavių susitarimas liepos 28 d. nesutarus — apšaukta streikas. Tačiau ne visos dirbtuvės streiku bus paliestos: kai kurie darbdaviai numato, kad toks didelis algų karpojimas yra darbininkams nepajamiamas, leidžia savo darbininkams dirbt už senąsias algas. Tokiu būdu apie 10 nuosimtis šios industrijos streiku nebus paliesta. Darbiečių valdžia dėa pastangas šioje didelėje kovoje darbininkams gelbėt, idant streiką laimėjus. Streikas gali but smarkiu tarpe darbo ir kapitalo susirėmimu.

RUSŲ-CHINŲ KARO KARŠTIS ATVĖSDINĖJA.

Nors Toluose Rytuose dar yra abejonių, kad rusų-chinų karas galės įvykt ir tai turėtų įvykt apie vidurį šios savaitės, vienok yra apytikrių davinų, kad gal bus ir be karo apsieita. Paskutiniai pranešimai nusako, kad rusai ir chinai sutinką turēt įvykusiu nesuipratimu pasitarimą, kur bus išdiskutuota nelemtoji padėtis ir gal bus karo išvengta. Rusų-chinų konferencija turėsianti įvykt Berlyne. Jos eigą gerai dabos didėsės valstybės.

Numatant, kad karas galės neįvykt, chinai palovė mobiliuot kariovėnė. Rusai, žinoma, savo atsistūstus kareivius prieš Mandžurijos rubežiaus darbelaioku, kaip lygiai ir chinai daugiau reikšmingus strateginius punktus turi savo kariovėnė apstapė. Esant šitokiems reikškimams ir pačioje Mandžurijoje pradėdama grįžt prie normalės padėties. Tiesa, Rusijoje vis dar tebeina karštas šukavimas: „Nubaust Chinijos militaristus“, bet reikia tikėt, kad gal šitas įsikarščiavimas tuo tik ir baigsis. Karo nenori ypač chinai, nes jie jau ir taip visokių karų ir „revoliucijų“ privarginti.

UŽTVIRTINO KELLOGG'O-BRIANDO TAIKOS PAKTĄ.

Liepos 24 dieną Washingtonė didelėmis iškilimėmis užtvirtintas jau senokai žinomas Kellogg'o-Briand'o nekariavimo paktas. Tą dieną Baltajam Name, Washintone, susirinko 43 tautų atstovai ir išklaušė prez. Hooverio prieškarinės sutarties paskelbimą. Be kitų žymių asmenų šioje iškilimėje, kaip garbės svečiai, dalyvavo buvęs prez. Coolidge ir minimos sutarties autorius buvęs Suv. Valstijų sekretorius Kellogg'as. Kadangi po šia sutartimi yra pasirašius ir Lietuva, tai mūsų krašto reprezentantu buvo ministris p. B. Balutis.

Nuo šio laiko nekariavimo sutartis įeina visiškai galion: susivaidijusios valstybės karo negalės pradēt tol, kol nesuipratimas nebus išbandyta geruoju sutaikyt.

SUKILIMAS AUBURNŲ KALĖJIME.

Liepos 28 d. Auburn, N. Y. kalėjimo kaliniai sukilo, padegė kalėjimą ir norėjo visi iš bėgt. Kalėjimo sargams prisiejo vest sunkią kovą del 1,700 kalinių nuramino. Sunkiaame susirėmime su kaliniais 4 sargai sužeista, du kaliniai užmušta ir daug sužeista. Keturi kaliniai pabėgo už kalėjimo sienų. Gaisras nuostolių padarė už apie 250,000 dolerių. Šis kalinių sukilimas buvo panašus į neseniai buvusį sukilimą Danenmore kalėjime, kur taip gi sukilime dalyvavo 1,300 kalinių, 3 kurių nušauta ir 20 sužeista.

Liepos 28 d. taip gi padegta Randall's Island kalėjimas. Sepytini kaliniai iš kalėjimo pabėgo. Vienas sugautųjų kalinių papasakojo, kad jis bėgė 10 dienų minimame kalėjime padaręs 5 padėgimus.

PALIAUJA BYLAS PRIĖS MAISTININKUS.

Pagaliau Meksikoje atsteigiamas visiškas ramumas. Neseniai Meksikos generalis prokuroras Medina paskelbė, kad einant Meksikos respublikos prez. Gil'io įsakymu, visos bylos prieš klerikalų maistininkus ir jų rėmėjus tapo visoje Meksikoje suspenduotos. Katalikiškieji maistininkai, kurie buvo suimti — paleisti. Pamaldos ir apeigos visose bažnyčiose atsteigtos ir gražintos katalikų vyriausybei. Dar buvusieji Colimos valstijoje sukilėliai su savo generolu pasidarė. Šitai patutikus, visame krašte įvyksta taika.

REZIGNAVO FRANCIJOS KABINETAS.

Praeitą savaitę rezignavo Francijos kabinetas. Šį kabinetą vadovavo, premieru buvo Poincare. Naujo kabineto sudarymui paskirtas Aristide Briand, kuris premieru bus jau dvyliktu kartu.

PAPA PASILIUOSAVO „IŠ NELAISVĖS“.

Liepos 25 d. Papa pirmu syk bėgė 59 metų išėjo iš Vatikano. Buvo tai milžiniškos iškilmės šio „iš nelaisvės“ pasiliuosavimo minėjimui. Išeinant iš Vatikano ir aplankant St. Petro Katedrą Romoje, Papa buvo sutiktas didžiulės, apie 300,000 žmonių minios. Sakoma, net 400 bažnyčių skambinę varpais. Žmonių buvusi tokia kamšatis, kad apie 100 nualpo. Papa, žinoma, susirinkusius palaimino.

DIDELĖS KAITROS, TRUKSTA VANDENS.

Anglijoje pasireiškė didelės kaitros. Lietus vis dar nenumatomas. Kai kur jau ima trukt vandens. Miestuose, kur vanduo gaunamas per vamzdžius, vanduo dalinamas paskirta kiekybe. Kai kur žmonės vandenį veža iš toli statinėmis. Didelės kaitros pasireiškia ir Amerikoje. Nėv Yorko apylinkėje lietus begaliniai reikalingas, bet jo nenumatoma. Kai kur taip gi jau skundžiamasi vandens stoka. Ir bendrai visame pasauly šie metai pasireiškia pusėtinais sausais.

BEDARBIŲ SKAIČIUS RUSIJOJE SMARKIAI AUGA.

Bedarbių skaičius Sovietų Rusijoje smarkiai auga. 1927 m. ten bedarbių skaičius nesiekė vieno milijono, 1928 m. tas skaičius jau viršijo milijoną, o šiais metais Sovietų Rusijoje bedarbių yra jau net 3,000,000. Jei ten, Rusijoje, nepasikeis tvarka, tai patys bedarbiai bus priversti imties priemonių išsigelbėjimui iš „darbinikiško rojaus gyvenimo.“

SPROGIMAS ANT ANGLŲ ŠARVUOČIO.

Praeitą savaitę ant Anglijos šarvuočio Devonshire įvyko didelis sproginimas, kuris nusinėšė 16 gyvybių. Kadangi nelaimė įvyko prie Graikijos pakraščiu, žuvusieji bus palaidota Graikijoje.

AUGŠTYBĖSE ISBUVO JAU 400 VALANDŲ.

Rašant šitai, liepos 30 dieną, du lakunai Jackson ir O'Brine eroplanu St. Louis Robin augštybėse jau išskrajojo 400 valandų, tuo gerokai sumušdami visus šios rūšies skrajojimo rekordus. Lakunai dar jaučiasi gerai. Eropolan motoras veikia taip gi gerai. Lakunai pasiriję padarė tokį augštybėse išbuvimo rekordą, kurio dar ilgai-ilgai niekas neįstengtų sumušt. Jie mano skrajot bent 500 valandų. Skrajojimo ekspertai spėja, kad lakunai savo tikslo atsieks.

SUSTABDĖ KARINIŲ LAIVŲ STATYMĄ.

Praeitą savaitę Anglijos premieras MacDonald ir Suvienytų Valstijų prezidentas Hooveris pranešė, jog sustabdo naujų karinių laivų statybą. Anglija sustabdė dviejų naujų skraiduolių ir vienos narlaivės sandėlių laivų statymą, Suv. Valstijos gi sustabdė trijų naujų skraiduolių statymą. Netrukus bus šaukiama nusiginklavimo konferencija, kuri pagamins sutartį ir po to Anglija ir Suv. Valstijos daugiau karinių laivų statyme nebelenktnyiuos. Šiam, kuris jau pilnai pritaria ir Japonija.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS UŽMUŠĖ 60 ŽMONIŲ.

Iš Quito, Acuator, pranešama, kad liepos 26 d. ten nusiatų pusėtinas žemės drebėjimas. Labiausiai nukentėjo miestas Moyurgo. Daug nuostolių padaryta kaip šio miesto apygardėse, taip ir kituose miestuose-miesteliuose. Šešios dešimtys žmonių užmušta. Žemės drebėjimas jaustas ir Yokohama apylinkėje, Japonijoje.

KAUTYNĖSE ŽUVO 1,000 KAREIVIŲ.

Praeitą savaitę Persijoje įvyko prieš valdžią sukilimas. Sukilimą surengė taip vadinamos Luro giminės žmonės. Buvo karštų susirėmimų valdžios kariuomenės ir sukilėlių. Šiame susirėmime žuvo 1,000 valdžios kareivių. Reikia tikėt, kad sukilėlių dar daugiau gyvybių iš šio pasaulio pasišalino.

Iš Lietuvos

BONKOSĖ PLEČKAITININKAI ATSIŠAUKIMUS PŠLUKDO.

Pastaruoju laiku plečkaitininkai pradėjo savo literatūrą siųsti Lietuvon savotišku būdu. Panerio gyventojai pastebėjo dažnai plaukiančias upe iš okupuotos Lietuvos bonkas. Išgriebus rasta juos plečkaitininkų atsišaukimai. Kad jie nesugestų, bonkos gerai užkimštos ir sakais užlietos. Tokių bonkų kartais ateina per dieną apie 20. Bonkose siunčiamos įvairios proklamacijos. Anksčiau siūsta — „Kaš mūs valdo“, su „Vokietija ar su Lenkija“, dabar jau plaukia „Kokios Lietuvos lenkai nori“. Kai kur plečkaitininkų proklamacijas randa pakabintas ant stulpų ir medžių. Žmonės į jas ir dėmesio nekreipia.

MUSŲ KALBOS TEVAS KARO LIGONINĖJE.

Jau dvi savaitės, kaip mūsų kalbos tėvas prof. Jonas Jablonskis guli karo ligoninėje. Nors nevaldo nei kojų, nei rankų, tačiau iš veido atrodo neblogai. Temperatura pradžioje buvo kiek augštesnė, bet dabar normali. Kasdien apžiurimas gydytojo. Prie jo nuolat budi gailestingos sesutės, o naktimis ir čia pat esančios sanitar. puskar. muna kyklos mokiniai. Dieną bus nuteikęs daug geriau, negu naktį, bet ir naktį ramiai miega.

KRUVINAS IYKIS GRINKIŠKIO VALSČIUJE.

Grinkiškio valsč. Valatkaičių kaime pas Vaclovą Kazoką buvo „naminei“ gamint bravoras. Kuomet užėjo policija ir bravorą norėjo likviduot, tai savininkai pasipriešino. Vienas iš Kazoko kaimynų, kaip praneša V. R. M. inf. biuras Ramanauskas su savo šeimyna puolė trečios nuovados policininką Staugą, tas gindamasis Ramanauską nušovė.

STATYS TILTĄ PER NEVĖŽĮ.

Susisiekimo ministerija mano pastatyti per Nevėžį pastovų, gerą tiltą. Tiltas bus statomas kely tarp Kauno Raudondvario. Šituo keliu eina didelis autobusų judėjimas. Autobusai eina net ligi Klaipėdos. Tiltas kaštuosiąs apie 6—8 šimtus tūkstančių litų ir busias baigtas dar šimet.

GASTONIJS STREIKIERIŲ TEISMAS.

Praeitą savaitę prasidėjo Gastonijos streikierių teismas. Bus teisiami 15 streiko vadų, kurie įtarti nužudyme policijos viršininko O. F. Aderhold. Teismas galės but labai žymus, nes tik „jurės“ išrinkimui imta ištisos dvi dienos. Sakoma, bus pašaukta apie 150 liudininkų.

SAKO, RUSIJA RENGIA SI PRIĖ PASAULINIO KARO.

Neseniai Paryžiaus priemiesty suareštuota 95 komunistai, kurie rengėsi dalyvaut rugp. 1 „raudonoje dienoje“. Sakoma, kad pas juos rasta dokumentų, iš kurių galima spēt, kad Maskvos Internacionalas darbuojas pasaulinį karą užkurt. Francijos komunistai, esą, aprupinti fondais, kad kiltus pasauliniam karui, jie galėtų Francijos valdžią užgrobt.

MISKO TARNAUTOJŲ SKAITIUS.

Lietuvoje yra 37 urėdai; 30 jų padėjėjų; arti 300 girininkų; 230 žvalgų ir 2,500 eigiulių.

NAUJA LENKŲ ŽVĖRIS-KUMO AUKA.

Liepos mėn. 4 d. vidudienį, Utenos apskrity, sargybinis pol. išgirdęs prie administracijos linijos šaudymą, nubėgo įvykio vieton ir rado mūsų pusę nušautą žmogų. Tyrinėjant, paaiškėjo, kad nukautasis yra Karpavičius, iš Saldutiškio.

ATBĖGO LENKŲ KARVELIS.

Neseniai, administracijos liniją perėjo ginkluotas lenkų kareivis. Jis sulaikytas, aiškinosi, esąs lenkų pasienio korpuso kareivis, Vladimir Suchonin, pabėgęs iš lenkų kariuomenės, nes esąs gudas ir nenorįs lenkamis tarnauti.

KIEK IŠVEŽTA SVIESTO.

Per 1-į šiu metų pusmetį pieno centras išvežė į užsienius 13,910 statinių arba 702,455 kilogramus sviesto.

AR DAUG BUS KERTAMA 1930 METAIS MISKO?

Sekancias metais numatoma 37 urėdijose iškirsi 1 milion. 880,000 festm. arba 9,400 ha. miško. Iš to skaičiaus, 62,400 festm. bus suvartota gyventojų ir, likusieji prekybos ir pramonės reikalams.

STATYS RYZIAMS APDIRBTI FABRIKĄ.

Klaipėdoj, pramoninkų grupė nori pastatyti ryziams apdirbt fabriką. Kadangi į Lietuvą kasmet įvežama apie 60,000 centn. ryžių, tai pastatytą fabriką, reiks įvežt tik ryžių žaliavą. Fabriko pastatymas atsieitų apie pusė milijono litų.

ATPIGO DUONA IR PYRAGAS.

Pastaruoju metu Kaune 5 centais atpigo duona ir pyragas.

KIEK ŽMONĖS DEGTINĖS ISGERĖ.

Per pirmuosius 5 šių metų mėnesius, Lietuvoj parduota 40% degtinės 2,005,178 litrai ir 95% spirito 94,604 litrai už 16,480,940 litų. Daugiausia degtinės parduota Kauno rajone.

Iš S. L. A. Ekskursijos

Rašo SLA. Prezidentas.

SLA. Prezidentas ir SLA. pirmosios Ekskursijos vadas p. S. Gegužis laivu plaukdamas „Tevynės“ redakcijai rašo savo pirmuosius įspūdžius kelionės ir laiškas išėjęs liepos 14 d. iš Southhamptono, Anglijos. Tarp kitko gerb. Prezidentas rašo:

„Na, tai jau plaukiame savo gimtinio krašto aplankyt. Kol kas viskas kuogeriausiai. Kiek ištikro šiuo laivu keliauja lietuvių, dar neteko sužinot. Kelvių pilnas laivas — kimšte prikimštas. Įdomu patirt, kaip tokio stačiai nemažo plaukiančio juromis miestelio visi gyventojai maistu ir kitomis gyvenimo reikmenimis aprupinami ir reikia pasakyt, kad aprupinami patenkinančiai. Begalo išdomus keliaavimas juromis.

„Mano žmona ir aš labai apgailestaujam, kad nagalėjome pasimatyt ir atsiveikint su visais draugais ir prieteliais, kurie buvo atvykę į priplauką mūsų išlydēt. Šitas įvyko dvių mėnesių priešasių: kaip žinote begalo didelės minios žmonių buvo suėję ant laivo ir tame baisiame žmonių susigrudime nebuvo galima laisvai pasijuodint. Tai viena. Antra, tai kad laivas išplaukė visa valanda anksčiau, negu buvo garsinta. Todel su kuriais draugais ir pasiūstamais neturėjom progos susitikt ir atsiveikint, visų nuosirdžiai atsiprašome. Taip pat visiems nuosirdžiai dėkojam.

kurie susirinko išlydēt mus ir visą SLA. Ekskursiją.

„Šiandien oras labai gražus, laivas plaukia ramiai ir visi keleviai linksmi. Begalo nepaprastas įspūdis, kuomet daugiau nieko nesimato, kaip tik vanduo, saulutė ir debesėliai ramiai plaukiantį dangaus mėlynė. Ir štai mūsų laivas, sulyginus su visuma mūsų apsuptančia, tik mažytis vabalėlis įriasi per banguojančias juras. Tikrai žmogaus sielos gelmes paliečiantis įspūdis...“

SLA. spaustuovės darbininkas ir SLA. Ekskursijos dalyvis, p. A. B. Muras, rašo sekamai:

„Sirdingus pasveikinimus siunčiu visam „Tevynės“ štabui iš vidurio Atlantiko. Džiaugiamės linkma kelione ir malonios aplinkybėmis. Kasdien ruošiami įvairūs žaislai, koncertai, šokiai, vodeviliniai perstatymai, rodomi juodmi paveikslai ir renjami visokie pasilinksminimai. Viskas laive švaru ir gražu. Gauname gerą valgį, turim puikius švariai įrengtus su kilimais ir visais parankumais kambarius. Šiandien laivas truputį supa, bet man tas supimas joki afekto neturi.“

Reikia priminti, kad p. Muras išvyko puikuoju „Auitania“ laivu trečia klesia ir taip patenkinančiai atsiliepia apie kelionės aplinkybes. Mums smagu, kad SLA. Ekskursijos keleviai patentinti kelione.

Dar Dešimts Pilečių Nuteisė

Kaip jau mūsų skaitytojams žinoma, gegužės 6 dieną daryta puolimas ant Lietuvos patrio p. Voldemaro gvybės. Šio puolimo sumanytojas ir Voldemaro šovikas studentas Volysius pagautas, nuteistas ir sušaudymas. Bet „Liet. žinios“ iš liepos 15 d. dar praneša:

„Liepos 9—12 dd. karo lauko teismas nagrinėjo bylas 10 asmenų, kaltintų už priešvalstybinį veikimą ir turėjusių ryšių su gegužės mėn. 6 d. atetano dalyviais. Visi prisipažino kalti tuo, kad prisidengdami „ausrininkų“, „žiezirbininkų“ ir „žaidrininkų“ organizacijomis, tuo pačiu metu priklausė visai kitoms slaptoms organizacijoms ir rengėsi ginkluotu sukilimu ir teroristiniais aktais nuverst esamąją Lietuvos valdžią. Tuo

tiksliu minėtų organizacijų narių įvairiose vietose darė slapta susirinkimus, vienii tu narių platino priešvalstybinę literatūrą, laikė ryšius su plečkaitininkais, kiti ruošė sukilimo planus ir sudarė iš kai kurių savo narių tarpo teroristų grupes.

Kaltinamieji nubausti: Norkus J. 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, Jakubėnas K. — 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, Natkevičius K. ir Klišis J. — po 6 metus, Strimatis M. ir Čereška L. — po 4 metus, Laskauska A. 3 metus grasos kalėjimo, Kriškėūnas K. — 2 met. grasos kalėjimo, Žvironas A. — 1 metus paprasto kalėjimo ir Marčiūlonis M. — 6 mėnesius paprastojo kalėjimo.

DIDELIS GAISRAS RAMYGALOJ.

Amerikonų spaudoje yra pranešimų, kad Ramygalos miestely nusiautė didelis gaisras: ugnis sunaikinusi 65 ramus, kuriuose daugiausiai gyvenę žydai.

SUGAVO BEDOLERIAUJANTĮ LAISKUOSE.

Liepos pradžioj, šiaulių p-to valdininkai, sugavo to paties p-to valdininką p. Laurinaitį, bemeškeriojant iš laiškių dodelius. Meškeriojotas padėtas į kalėjimą.

UZMUSINĖJA LENKŲ VALDININKUS.

Ties Naugarduku užmuštas lenkų prad. mokyklų inspektoriaus pavaduotojas. Užmuštasai neapiplėštas. Spėjama, kad jis užmuštas iš keršto.

BOMBARDAVO AKMENIMIS TRAUKINĮ.

Ties Malodečna einantį kelevinį traukinį nežinomi asmenys pradėjo mėtyt akmenimis. Vieno vagono prakiurdintas stogas ir išmušta keli langai. Keleviai labai daug baimės turėjo.

KIEK SURADO BRAVORŲ.

Šimet Mariampolės apskr. Gudelių II valšč. policija surado apie 50 bravorų. Vieni degindariai nubausti pinigine bauda, kiti gavo kalėt, o kitų bylos teismuose.

RASTI DU ŽVEJŲ LAVONAI.

Kretingos apskr., šventosios kaime prie Sprupikų priplaukos rasti juros išmesti Kristupo ir Kubos lavonai, kurie buvo paskenė š. m. birželio mėn. 8 dieną per audrą juroje.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklėlių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

KOLIONĖS VIETOJ FAKTŲ.

Išmintingi žmonės sako, kad kiekvienas pikta kolionėsi ir plustasi, kuomet neturi faktų savo pozicijai apginti. Šitas pasakymas pilnai pritinka Amerikos lietuvių komunistams, kurie piktu riksmu ir kolionėmis mėgina užrėkt savo slapta suokalbi Susivienijimo pražudymui. Dabar jie tik plustasi, kolionėsi ir šmeižia visus laikraščius ir veikėjus, kurie nepritaria toms komunistų konspiracijoms.

Ypatingai piktu kolionėsi, šmeižtu ir pludymu „Tėvynės“ redakcijos adresu pilna komunistinė spauda. Pradedant komunistinių laikraščių redaktorais ir baigiant net iš numirusių prisikėlusiu A. Žagaru, visos komunistinės jėgos užkinkytos tam šlykščiam darbui — pludimui ir kolionėjimui „Tėvynės“ redakcijos ir SLA. viršininkų. Komunistų vadai besidrabardystami purvais ir visus puses motamai tikisi užtepsią SLA. nariams akis ir jie nematys komunistų suokalbio pavergti Susivienijimą partijos naudai.

Beabejonės labiausiai komunistų vadus nervina tas faktas, kad ir SLA. kuopos pradeda nerimauti dėl to komunistų suokalbio ir kai kurios kuopos jau išnešė rezolucijas smerkiančias tą komunistų suokalbi. Jie gerai žino, kad ateity susilauks ir daugiau panašių rezolucijų iš SLA. kuopų. Susilauks ne tik rezolucijų, bet ir aktyvės kovos prieš tuos komunistų suokalbi Susivienijimo pražudė. Šitas faktas komunistų vadams yra baisiausias ir todėl jie dukta prieš „Tėvynės“ redakciją, kad ji užėmė rimtą liniją dėl šio komunistų partijos suokalbio ir aiškiai išskė prieš SLA. narių akis pačių komunistų sudarytus vadai stengiasi įtraukti ir „Tėvynės“ redakciją į toki patį šmeižtų ir kolionėsi purvą, ir kurį patys suklimpė iki ausų.

Tačiau galime atvirai komunistams pasakyti kad veltui jie praktikuoja! Visų pirma, ne mūsų amatas kolionėsi ir šmeižtais operuoti. Mes tikime į švarias ir faktais paremtas kovos priemones. Šito nusistatymo laikmės praity, laikmės dabar ir laikysimės visuomet. Antra, mums nėra reikalo riksmu ir kolionėmis Susivienijimo poziciją ginti. Teisybė ir faktai mums pusėje. Visi SLA. nariai mato ir supranta, kad komunistų partija savo vardu paskelbė oficialų karą Susivienijimui ir šito fakto ištrinti komunistų vadai negali ir negalės, nors jie plis-

tų berėdami ir besikoliodami.

Mes laikome peržemu dalyku net atsakinėti į visus komunistų vadų šmeižtus ir pludimus. Prie šios progos matome reikalo pastebėti tik šiuo du faktai: nežiurint visų komunistų vadų riksmų ir kolionėsi jie negali ir net nemėgina užginčyti, kad komunistų partijos Centro Biuras savo vardu pasiskelbė einąs Susivienijimą užkariauti ir kad komunistų vadai atvirai pasisakė, jog anksčiau ar vėliau komunistai turi užkariauti Susivienijimą. Tai viena. Antra, komunistų vadai stengiasi įkalbėti sau ir savo pasekėjams, kad buk „Tėvynės“ redakcija puola visus „progresyvius“ SLA. narius, kuomet ji SLA. narių žiniai paskelbė komunistų partijos Centro Biuro konspiratyvų suokalbi ir visus planus Susivienijimo užkariavimui. Jei taip ištikrųjų jaučiasi save pasiskelbė „progresyviais“ SLA. nariai, tai ne mūsų kaltė. Mes laisvome savo privalinga pareiga kvototi prieš tas komunistų partijos Centro Biuro konspiracijas Susivienijimo pražudymui ir neabejojame, kad visi SLA. nariai prieš tai kovos. Ir kol neturime oficialaus tų „progresyvių“ SLA. narių pareiškimo, kad jie užgria tą komunistų partijos žygi, tai skaitome, kad komunistų partijos suokalbi laiko pražutimui visi SLA. nariai ir visi lygiai ji smerkia. Taip pat skaitome dideliu žaidimu ir niekinimu SLA. narių, kuomet komunistų partijos organai šita savo konspiraciją riša su S. L. A. nariais. Negali būti didesnio žaidimo organizacijos nariui, kaip kad ji paskelbtai savo organizacijos prieš ir žudytų. Komunistų organai išrdami „progresyvius“ SLA. narius su savo konspiracijomis prieš Susivienijimą, pastato juos labai apgalėtinom padėtin. Tokis SLA. narių niekinimas yra smerktinas ir mes piktinamės tokiu komunistų partijos organų žygiu.

Tačiau ir su lietuvių finansinėms įstaigoms reikia gerai apsižiūrėti. Reikia pirmiausiai sužinoti, kokie žmonės užpakaly tų įstaigų stovi, su kokių kapitalu tų įstaigų vedėjai yra prie jų prisidėję, kokios garantijos yra duodamos sudedamiems ir tas įstaigas pinigams apsaugoti. Ir tik gavus patenkinančius faktus šiais klausimais, jau galima pinigų išdėti.

To paties reikia laikytis ir su besikuriančiomis bendrovėmis Lietuvoje. Neuztenka gražiais patriotingais žodžiais parašyto paskelbimo. Reikia visų pirma žinoti, kokias garantijas tokios bendrovės gali duoti, kad įdėti pinigai nežus. Buvo ir šiandien dar pasitaiko visokių atsitikimų ir su Lietuvos bendrovėmis ir kitomis finansinėms įstaigoms. Todel Lietuvoje besikuriančios bendrovės turėtų garantuoti Lietuvos valstybę. Valdžia turėtų išreikalauti iš bendrovių kurėjų neabejotomis vertės turtu užstatyti laidą ir tik tuomet imti atsakomybę už bendrovių operacijas. Tuomet tokios bendrovės rastų pritarimo ir Amerikos lietuviuose. Be šitos garantijos iš Lietuvos valstybės pusės, jokia Lietuvos bendrovė negalės rasti didesnio pritarimo Amerikos lietuviuose. Amerikiečius per daug nuskriaudė įvairios bendrovės, kurios andai buvo kuriamos ir garsiai skambančiais žodžiais garsinamos, kad jos ir Lietuvai milžinišką naudą padarys ir savo šerinkams liberalius uždarbius užsuteis pinigų atneš. Tuo tarpu nei vieno nei kito nepasiekta ir didžiojoje net

DAUGIAU ATSARGUMO SU PINIGŲ INDELIAIS.

Pereitais metais Jung. Valstijų gyventojai sudėjo viršaus 800 milijonų dolerių įvairiems apgavikams į garsinamus neva pelningus pinigų indėlius. Kiekvienais metais Jung. Valstijose įvairūs apgavikai šimtus milijonų dolerių iškaulina iš biednyjų žmonių tokiu būdu. Nemaža ir lietuvių darbininkų pinigų šiems apgavikams tenka. Todel kiekvienas turintis pinigų ir norintis juos pelningai įdėti į kompanijas ar kitus pelningo biznio indėlius privalo atsiaminti sekamus faktus:

1. Kokia garantija stovi užpakaly kompanijos, kuri garsina pelningus uždarbius ant indėlių. Jei nėra rimtų finansinių įstaigų, kurios atsako už kompanijos paroduodamus šėrus ir kitaip iš visuomenės gaudomies pinigams nėra jokios garantijos, tai nuo tokių kompanijų garsinamo biznio reikia laikytis kuotoliausiai.

2. Jei apgavikų garsinamas biznis butų užtikrintai taip labai pelningas, kaip

garsinamas, tai darbininkai neturėtų progos savo kelis sutauptintus centus į tą biznį įdėti. Milionieriai tokius biznius aprupintų pinigais. Paprastai iš darbininkų gaudomi doleriai tik tokiais atvejais, kuomet propozicija yra aiškiai prigavinga, arba kuomet biznis yra kraštutinės spekuliacijos pagrindu paremtas. Labai maža yra rimtų biznio propozicijų pinigams įdėti, kuomet mažomis sumomis iš darbininkų prašomi pinigai.

Todel lietuvių geriausiai padarys, jei laikysis kuotoliausiai nuo visokių pelningų pinigų indėlių. Geriau buti užtikrintam su pinigais rimtam banke kad ir su mažo nuošimėiu, negu rizikuoti sunkiai uždirbtus centus dideliems uždarbiams. Visuomet reikia paklausti patarimo rimto bankininko, kuomet norima pinigų įdėti į pelningesnį biznį.

Tos pačios taisyklės reikia laikytis ir su lietuvių kuriamomis bendrovėmis. Praity Amerikos lietuvių milijonus dolerių sudėjo į visokias bendroves ir didžiojoje pinigai žuvo. Žinoma, butų neteisinga sakyti, kad ir ateity negali susikurti jokia rimta lietuvių finansinė įstaiga, kuri teisingai ir pelningai lietuvių sudėtus pinigus lietuvių globoti. Turime Amerikoje nemaža milijonų taip vadinamų pastolų ir statybos finansinių įstaigų, kurios sąžiningai ir pelningai lietuvių sudėtus pinigus operuoja. Šitos lietuvių finansinės įstaigos kai kur vadinamos „spulkomis“.

Tačiau ir su lietuvių finansinėms įstaigoms reikia gerai apsižiūrėti. Reikia pirmiausiai sužinoti, kokie žmonės užpakaly tų įstaigų stovi, su kokių kapitalu tų įstaigų vedėjai yra prie jų prisidėję, kokios garantijos yra duodamos sudedamiems ir tas įstaigas pinigams apsaugoti. Ir tik gavus patenkinančius faktus šiais klausimais, jau galima pinigų išdėti.

VEL AUDRA ŠAUKSTE VANDENS.

Komunistų „publicistai“ pratę kelti audrą šaukšte vandens. Išgalvos kokį melą ar šmeižtą prieš sau nepatinkamą asmenį ir valiai sieksiniais straipsniais tą asmenį niekint.

Šiuo kartu Chicago komunistų organas užsimanė įkalbėti, kad tas baisusis Vitaitis agitavęs „savo laikraštį“ už besikuriančias pasaulinio karo metu Amerikos lietuvių bendroves. Tiems reksniamis buvo pastebėta, kad Vitaitis niekuomet nesuturėjo ir namano turėt „savo laikraščio“ ir kad tuo metu, kai tos bendrovės kurėsi, jis nei redaktorium jokie laikraščio nebuvo. Bet komunistų reksniamis tas nesvarbu ir jie posenovei tikrina, kad Vitaitis agitavo už tas bendroves „savo laikraštį“ ir atlikta. O agitavo delto, kad dabar tilpo „Tėvynėje“ vieno mūsų bendradarbio aprašymas apie Lietuvos Garlaivių Bendrovės pastangas įkurt Lietuvos komercinį laivyną, be svetimų kapitalų pagelbos, pačių lietuvių jėgomis.

Tai susikalbėk su komunistiniais reksniais, jei „mandras“ sudėti pinigai pražudyti. Dabar Amerikos lietuvių bus atsargiesni su bendrovių tarpui nei vieno nei kito nepasiekta ir didžiojoje net

Ivairios Pastabos

PILNAI LAIKU IR VIETOJE PARAGINIMAS.

Sulig Jung. Valst. kongreso nutarimo sekamų metų balandžio 1 d. prasidės Amerikos gyventojų visuotinas surašymas, kuris daromas kas dešimt metų. Amerikos lietuviams sekantis gyventojų surašymas turi labai rupėti. Visi labai gerai žinome, kad praity lietuvių skaičius Amerikoje šiuose surašymuose paduotas toli nepilnas. Žinoma, už tai kalti patys lietuvių, kad nesistengė surašinėtojams pasisakyti savo tautybę. Pagaliau, yra ir tokių surašinėtojų, kurie pažymi lietuvius rusais ir lenkais, jei jiems norisi tautų žmonių skaičiaus surasti Jung. Valstijose. Skriauda lietuviams yra dar ir tuo žvilgsniu, kad ir ateitybės Amerikon suvaržymo klausimu lietuvių nuskriausti. Jei 1890 ir 1900 metų gyventojų surašinėjimuose visi lietuvių butų užsirašę lietuviams, tai šiandien ir iš Lietuvos galėtų atvykti Amerikon daugiau nei du kart didesnis skaičius lietuvių.

Prisirengimo prie sekančio gyventojų surašinėjimo klausimui labai laiku ir vietoje iškėlė „Vienybė“. Ji pažymėjus, kad net peritame gyventojų surašinėjime svetur gimusiais lietuviams Amerikoje užsirašė tik 135,068, o lietuviškai-latviškai kalbančių užsirašė tik 336,600, kreipiasi sekamai į Amerikos lietuvius:

„Todel veikėjai prašomi dabar pradėti galvoti, kaip geriausiai Amerikos lietuvių laudį cenzui priruosti. Į darbą reikia įtraukti visos draugijos, parapijos, laikraščiai ir sąmoningi veikėjai. Prieš mus guli pareiga nustatyti tikrai teisingą Amerikoje gyvenančių lietuvių, Lietuvos gimusių ir čiagimjų, skaičių. Ir tą pareigą atliksime, jei kiekvienas lietuvis supras, ko iš jo tautos reikalai reikalauja.“

Šiuo svarbiu Amerikos lietuviams klausimu dar nekartą prisieis išsitar „Tėvynėje“. Šiuo tarpu norime ir mes priminti „Tėvynės“ skaitytojams, kad dabar jau laikas pradėti prieš šio darbo rengtis, kad išjūdinus visus Amerikos lietuvius tinkamai gyventojų surašinėjimui sukurti, kad neliktų nei vieno lietuvi Amerikoje, kuris neužsirašytų lietuviu.

VEL AUDRA ŠAUKSTE VANDENS.

Komunistų „publicistai“ pratę kelti audrą šaukšte vandens. Išgalvos kokį melą ar šmeižtą prieš sau nepatinkamą asmenį ir valiai sieksiniais straipsniais tą asmenį niekint.

Šiuo kartu Chicago komunistų organas užsimanė įkalbėti, kad tas baisusis Vitaitis agitavęs „savo laikraštį“ už besikuriančias pasaulinio karo metu Amerikos lietuvių bendroves. Tiems reksniamis buvo pastebėta, kad Vitaitis niekuomet nesuturėjo ir namano turėt „savo laikraščio“ ir kad tuo metu, kai tos bendrovės kurėsi, jis nei redaktorium jokie laikraščio nebuvo. Bet komunistų reksniamis tas nesvarbu ir jie posenovei tikrina, kad Vitaitis agitavo už tas bendroves „savo laikraštį“ ir atlikta. O agitavo delto, kad dabar tilpo „Tėvynėje“ vieno mūsų bendradarbio aprašymas apie Lietuvos Garlaivių Bendrovės pastangas įkurt Lietuvos komercinį laivyną, be svetimų kapitalų pagelbos, pačių lietuvių jėgomis.

Tai susikalbėk su komunistiniais reksniais, jei „mandras“ sudėti pinigai pražudyti. Dabar Amerikos lietuvių bus atsargiesni su bendrovių tarpui nei vieno nei kito nepasiekta ir didžiojoje net

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3147 So. Halsted St., Chicago, Ill. ŽMONIŲ SVEIKATA Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

MEDICINA SUPRANTAMAI ISAIŠKINTA.

Rašo Dr. A. J. Karalius. (Tąsa)

Kiekviena mūsų kuno celė, kaip sakėm, gyvena atskirą gyvenimą, už tai kraujas kiekvienai celei ir atneša deguonies ir paima iš jos nudingą anglirukštį, jau nekalbant apie maistą, be kurio ir gi gyvybė neįmanoma. Aiškus dalykas, kad tai painus darbas. Už tai ir turime tiek daug arterijų ir venų.

Bet kraujas, kaip žinome, ne vanduo. Kraujas sudarytas iš nesuskaitomos daugybės celių, kraujo skritulėliais vadinamų, kurie plaukioja plazma vadinamam kraujo skystime. Kai kraujas sukreša, tai skystimas vadinasi serumu. Kraujo skritulėlių randame dvejopų — raudonųjų ir baltųjų. Raudonųjų skritulėlių nesulyginamai daug daugiau (apie penki milijonai kubiniam kraujo milimetre, apie šešiolika tukstančių tokių milimetrų sudaro vieną lašą). Šiuos skritulėlius gamina kaulų smagenys, o naikina (jau atgyvenusius savo laiką) blužnis. Raudonumą jie gauna iš hemoglobinu vadinamos medžiagos. Hemoglobinas turi vieną savumą — gali palaikyti daug deguonies. Reikiškie deguonį išnešioja raudonieji kraujo skritulėliai. Juodaugias deguonies, juo kraujas raudonesnis. Užtroškęs žmogus paprastai mėlynas (kraujas neturi deguonies (perdaug anglirukšties). Be to hemoglobinas atneša iš aidiųjų anglirukštį į plaučius, kurie ją pašalina.

Kraujo plazmoje randame įvairių įvairiausių medžiagų (įvairių druskų, tokių medžiagų, kurios pagamina ligas ir tokių, kurios mus nuo ligų saugoja, ir kt.)

Baltųjų kraujo skritulėlių daug mažias (ant 500 raudonųjų vienas baltųjų). Vėliau apie juos plačiau pakalbėsime. Čionais galime pasakyti, kad jie išnešioja įvairias medžiagas, jas naikina; jie naikina ir bakterijas; jie sudaro mūsų kune svarbią rolę, lošančią apsigynimo armiją, be kurios negalėtume gyvent (apie ją mes turėsime progos vėliau pakalbėti).

Kvėpavimo Aparatas. Be oro (deguonies) nėra gyvybės. Gyvybė reikiška degima, o be deguonies (oksigeno) degimo negali but. Ir mes be oro, žinoma, negalėtume gyvent. Be maisto galime ilgai gyvent, bet be oro — labai trumpai. Už tai mes ir kvėpuojame. Kvėpavimas reikiška štai ką: pritraukiame oro į plaučius, kraujas paima deguonį, išnešioja visoms celėms. To ne gana. Kaip kiekvienas degimas, taip ir gyvybės vyksmas sudaro atmatas, kurių bene svarbiausia ir bus anglirukštis. Anglirukštis tai kaip ir dumai, kuriuos reikia pašalinti, nes

degimui-gyvybei jie nereikalingi. Už tai kvėpavimas ir apvalo kuną nuo anglirukšties: įkvėpiame deguonį, o iškvėpiame anglirukštį.

Mūsų plaučiai dvilyčiai (dešinieji ir kairieji). Oras įeina per nosį ir burną į stemplę, kuri kiek giliaus perskirta į du bronchus (oro duos), o tie savo keliu šakojasi į vis mažesnes ir mažesnes duodes; galų gale plaučiai tai tiktai savo rūšies oro krepšeliai (mažutėliai), sudaryti iš plonutėlių plevėlių, kuriose milijonai kapilarių (voratikių kraujo sudynėlių). Tos plevėlės tokios plonos, kad deguonis per jas lengvai pereina į kraują, o anglirukštis lengvai išeina iš kraujo. Apačioje plaučių dugnas (diafragma) tai pasikelia, tai nusileidžia: nusileidžia ir traukia (išulpia) orą į vidų, pasikelia ir išstumia laukan orą prisotintą anglirukštimi ir vandens garais.

Plaučiai apdengti pleura vadinama plėve, kuri sulauko trynimosi: jei tos plėvės nebutų, tai kiekvienas plaučių išsikėtimas užgautų krutinės sienas ir butų jaučiamas. Vėliaus pamatysime, kad tulose ligose kvėpavimas pasidaro didžiai skausmingas — tokiose atsitikimuose yra pleuros uždegimas (pleura patinusi, jautri, skausminga). Uždegimas bent kurioj vietoj reikalingas ramybės: o čia pleura tampoši, kas, žinoma, kaip matysime, ir sukelia didelius skausmus.

Penybės Mechanizmas. Gyvybė — degimas, bet degimas reikalauja kuro, už tai nėra degimo be kuro ir gyvybės be maisto. O gyvi daiktai (ir žmogus) gali maitintis tiktai gyvais daiktai arba jų produktais: reikiška, šurksčiai pakakius, vieni kitus ēda. Žmogus valgo mėsą, javus, daržoves, vaisius ir kt. — juk tai vis gyvų daiktų dalis arba jų produktai. Žmonės be to dar reikalauja mineralinių druskų ir vandens.

Kiek valgyt mes dažniausia patys nežinome: amžiu amžiais išsidirbęs apetitas mums tai pasako; mes dažnai žinome ir ką valgyt (ta pati priežastis). Kartais pakrinka virškinimas arba užpuola kokia nors vidurių liga — tuomet nyksta apetitas, nenorime valgyt (laikiniai).

Nėra reikalo gilintis į virškinimo chemiją. Tai painus dalykas ir mūsų tikslui nereikalingas. Trumpai suglaudus, valgomus daiktus galime suskirstyt į tris skyrius:

Anglihidratai. Tai toki daiktai, kuriuose randame krakmolų ir cukrų. Krakmolų randame visuose javuose ir bulvėse, Musų laikuose žmonės suvartoja daug cukraus, bet senovėje cukrus buvo beveik nežinomas.

(Daugiau bus)

esi. Patalpinai ką nors laikraštams, kas komunistų „publicistams“ nepatiko, tai esi kaltas už viską, kas tik tame laikraštį tilpo nuo pat pradžios to laikraščio įsikurimo. Vitaitis yra net trečiu „Tėvynės“ redaktorium nuo to laiko, kai kurėsi Amerikos lietuvių įvairios bendrovės, bet vistiek jis yra kaltas už tų bendrovių darbus ir agitaciją už tas bendroves. Mat komunistiniam reksniamis reidena Vitaitis apkaltinti ir todėl jis kaltas už viską, kas tik lietuvių gyvenime atsitiko. Kiekvienas šmeižikas tik tokiais „argumentais“ visuomet operuoja.

BAIGĖ ŠELPIMO DARBĄ.

Einantis Kaune savaitraštis „Musų Rytojus“ praneša, kad centralinis šiaurės Lietuvos šelpiti Komitetas baigė savo darbą. Minimas laikraštis sako: „Nukentėjusių nuo nederliaus šelpimo komitetas sustabdė savo veikimą. Iš viso komitetas surinko aukų Lietuvoje ir užsieniuose per milijoną litų. Aukos dar tebeplaukia. Už likusius pinigų numatoma statyti šiauliuose ligoninė.“

Gal gi šelpimo komitetas numato, kad užaugus šių metų derliui nukentėjusiems nuo peritų metų nederliaus pagelba daugiau nereikalinga. Taip pat gal tikslesnio labdaringo reikalavimai likusių pinigų sunaudojimui nėra, kaip pastatymas Lietuvos provincijos didmiesty ligoninės. Tačiau reikia tikėtis, kad minimas komitetas išduos pilnas ir aiškias apyskaitas kiek pinigų gauta iš Amerikos lietuvių ir kuriam tikslui jie bus sunaudo-

ti. Manome, kad Amerikos lietuvių, kurie aukojo šiaurės Lietuvos broliams sušelp, neviską, kas tik tame laikraštį tilpo nuo pat pradžios to laikraščio įsikurimo. Vitaitis yra net trečiu „Tėvynės“ redaktorium nuo to laiko, kai kurėsi Amerikos lietuvių įvairios bendrovės, bet vistiek jis yra kaltas už tų bendrovių darbus ir agitaciją už tas bendroves. Mat komunistiniam reksniamis reidena Vitaitis apkaltinti ir todėl jis kaltas už viską, kas tik lietuvių gyvenime atsitiko. Kiekvienas šmeižikas tik tokiais „argumentais“ visuomet operuoja.

BESARMAČIŲ LOGIKA.

Chicago komunistų organas paskelbė, o brooklyniskis dar su pagražinimais pakartojo, kad buk SLA. Iždininkas p. Gugis melavo, kad jo kontrolėje yra visos SLA. iždas. O melavo delto, kad liepos 14 d. lankėsi Pittsburghe. Komunistų organai šitaip „išmelagiavė“ SLA. Iždininką, pasiremami įvairiais gatvinių pletkininkų skleidžiamais gandai, pagaliau pataiso savo melus ir pareiškia: „K. Gugis sakos nemelavęs“. Po to deda sekamą paaiškinimą: „Del kalbų, kad adv. K. Gugis, P. Jurgeliutė ir adv. Bagočius vyko į Pittsburgą perimti iždo, adv. K. Gugis reporterių pareiškė, kad tai netiesa. Jis ir kiti minėti asmenys buvė Pittsburghe, bet ne perėmimui iždo, o tik del peržiurėjimo iždo su valdžios atstovais. Piniagai jo vardu buvė įdėti į vieną banką birželio 18 d., tai nuo to laiko jis skaitosi priėmęs. Šį peržiurėjimą norėję padaryti valdžios atstovai, todėl jie ir turėję važiuoti.“

Tai besarmačių logika. Savo sugalvotais melais pasiremami išniekina, melagiu išvadina žmogų ir sučiupti už liežuvio tik arogantiškai pasiteisina. Bet ir to savo pasiteisinimo be meilo negali paskelbt. Pavyzdžiui, komunistų organai sako, kad ir adv. Bagočius Pittsburghe buvo

SLA. centro reikalais. Tuo tarpu net „Tėvynėje“ buvo skelbiamas, kad adv. Bagočius viešėjo Pittsburghe atostogas leidamas ir su peržiurėjimu bendrai su valdžios atstovais SLA. iždo nieko bendra neturėjo. Tam reikalui į Pittsburgą buvo nuvykę tik SLA. Sekretorė ir Iždininkas. Bet komunistai nebutų komunistais, jei ir savo melus atitaisydami nemeluotų.

BAISŲ GIRTUOKLYSTĖS DAVINIAI

„Amerikos Lietuvių“ išspausdino labai įdomų straipsnį apie girtuoklystės pražutimą žmoniui. Tarpe kito skelbiamas sekami pasibaisėtini girtuoklystės daviniai: „Daktaras Legrain'as skelbia tokius davinius: Iš 215 geriančių šeimų gimė 814 vaikų, kurie buvo: 37 gimė prieš laiką, 16 negyvi, 121 tuoj del įvairių traukymų mirė, 38 silpnaprūčiai, 55 linkę į džiovą.“

„Kitu atveju iš 640 jau suaugusių girtuoklių vaikų 173 sirgo įvairiais sutraukymais, 197 buvo girtuokliai, kiti — silpnaprūčiai, pakrikusios doros, prasižengėliai, dvasios ligoniai ir tt.“

Vadinasi, kiekvienas perdaug girtuokliuojantis žmogus netik sunaikina savo sveikatą ir dažnai iki žemiausio laipsnio doriskai nuopula, bet užtraukia baisias girtuoklybės pasekas ir ant savo vaikų. Šituos mokslo ystų skelbiamas faktus turėtų įsiminti kiekvienas mokantis blaivai protauti žmogus ir perdideliu girtuokliavimo privalo saugotis kaip kokios baisiausios nelaimės.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

MARIJONA ŠUKIUTĖ,

SLA. 207 Kuopos,
Manchester, Conn., Narė.

P-lė Marijona Šukiutė birželio mėnesio baigė augštesnį mokslą su atsižymėjimu. Ji yra SLA. jaunuolių kuopos sekretorė ir L. D. Klūbo korespondentė.

Linkėtina p-lėi M. Šukiutei energingai dirbti tarpie lietuvių, o ypatingai delei Susivienijimo labo.

Sekim Organizacijos Eiga

SLA., tai Amerikos lietuvių pašelpos ir kultūros centras. Kur yra SLA. kuopa, ten lietuvių kultūrinis darbas dirbama. Be suaugusiųjų lietuvių prie šio darbo daug prisideda ir jaunuoliai. Tai labai pagirtina. Bet čia reikia pasakyti, kad yra ir tokių jaunuolių, kurie prie veikimo mažai kuo prisideda; jie mažai ir mūsų organizacijos reikalais rūpinasi. Šitas yra tai negeras pasireiškimas. Juk, tikrenybėje, mes prie organizacijų priklausome tik todėl, kad jose ką nors veikus, ją tobulinus, didesne padarius. Mūsų pareiga yra rūpintis tos organizacijos gerove, ateitimi. Mes turim sekt jos eigą ir ta prasme, kad jos niekas nepaglemžtų, niekas neišnaudotų.

Žinote, jaunuoliai, pastaraisiais laikais išėjo aikštėn, kad Komunistų Partija yra užsimojus visą Susivienijimą užvaldyt ir jame savaip diktatoriškai vadinti, Komunistų Partija užsimojio ir mus, jaunuolius, pažabot.

Šitai esant, mes, jaunuoliai, turim žinot skirtumą tarpie SLA. ir Komunistų Partijos. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra fraternalė, kultūrinė ir bepartinė organizacija. Prie SLA. priklauso visokių pažiūrų bei tikėjimų žmonių. Čia priklausanti lietuvių pareiga rūpintis kaip savo brolius-lietuvius nelaimėje pagelbėt, kaip jiems ranką ištiest kuomet jie to reikalauja, kaip juos lietuviškai palaikyti. Žodžiu, mūsų organizacijos tikslai yra kilnūs. Ir, reikia pasakyti, kad tokia lietuvių organizacija yra tik vienintelė. Komunistų Partija nuo SLA. skiriasi tiek, kiek naktis nuo dienos. Prie Komunistų Partijos priklauso ir gali priklausyti tik toki žmonės, kurie gyvena komunistine ideologija, kuri įsakymus ima iš užrubežio, tiesiog iš Maskvos. Tiems žmonėms mūsų, kaip lietuvių, likimas visai neapeina. Jie, vienu žodžiu, yra grynai partiniai žmonės ir tik ta prasme dirba. Jie net Lietuvą niekina.

Mes, Amerikos jaunimas, komunistinei idėjai nesame linkę. Mums jokio komunizmo nereikia. Dėdė Samas ir taip mūsų gerai aprūpina; mums gyvent po jo pastogę yra gera, malonu ir mes svetimų dievų iš Maskvos neieškome.

Todėl reikia žinot, kad jei Komunistų Partijai pasisektų mūsų organizaciją užvaldyt, mums čia būtų maža vietos. Kas gi norėtų Komunistų Partijos diktavimų klausytis? Juk jie svetimi, mums tolimi. Prie to, mes esame didesnio išsilavinimo, daugiau suprantame, kad mus kokia tai svetimos ideologijos politinė organizacija valdytų.

Einant šitokiam Komunistų Partijos ant mūsų užsimojimui mes, jaunuoliai, turim juodaugiau Susivienijimui dirbt, jo eigą sekt, jo reikalais rūpintis. Mes turime dalyvaut susirinkimuose ir sekt, kad mūsų Susivienijimą kas nors kreivų keliu link kokio ten "nacionalo" nevestų. Žodžiu, mes turime dirbt ta prasme,

kad mūsų visas didžiulis Susivienijimas nepatektų maksvinei diktaturai. Mūsų pareiga yra laikytis konstitucijos nustatytą dėsnių. Mes turim Susivienijimą išlaikyti toje idėjoje, kokioje jis gimė, šiandien gyvuoja ir kokia jam lemta ateity dar pasekmingiau gyvuot.

Jaunuoliai, sekime savo organizacijos eigą. Tėmykite, kad Komunistų Partija mums savo diktatūros neužkrautų! Kovokim prieš Komunistinės Partijos užsimojimus! Tai mūsų šventa pareiga. Ir tai atliksime dalyvaudami SLA. veikime, susijteresavę jo visais darbais.

Jaunolis K. J.

Lenkai Apie Lietuvį Muziką

Mūsų jaunimui dažnai tenka girdėt kalbų ir kai kada pasiskaityt laikraščiuose, kad ne tik lietuvių kalba, bet ir muzika yra graži, originalė ir ateity daug ko žadanti. Apie lietuvių muziką kalba jau ne kas kitas, bet net ir lenkai, tie amžini lietuvių priešai ir lietuvių kultūros niekintojai.

Štai, lenkų plačiai skaitomas ir su didžiausiu tyražu (prenumeratorių skaičiumi) žurnalas „Teęza“ talpina žymiausio lenkų muzikos kritikos straipsnį apie lietuvių muziką. Šiuo kritiku yra Adolfas Nowaczynski. Savo apžvalgoje šis kritikas apie lietuvių muziką rašo sekamai:

„Kadangi lietuvių tauta yra tai dainininkų, muzikalių ir labai gabių žmonių tauta, todėl reikia turėt viltį, kad kaip kitos Europos Rytų tautos — švedai, norvegai ir suomiai (finai), taip ir lietuviai duos pasaulinei muzikai savo Sibeliusą, savo Griegą, savo Sindingą“.

Rašinys taip gi papuoštas lietuvių muzikų M. Petrausko, J. Naujalo, St. Šimkaus, kun. T. Brazio ir J. Tallat-Kelpšos bei dainininkės Grigaitienės ir Kipro Petrausko paveikslais. Straipsnis yra ilgokas ir su dideliu palankumu pabrėžia sėkmingą lietuvių muzikos progresą.

Todėl reikia pasakyti, kad pagaliau ir lenkai lietuvių muziką susidomėjo. Jeigu gi lenkai taip apie mus gali gražiai rašyti, tai reikia tikėt, kad lietuvių muzikoje yra kas nors didelio ir ateity pasauliui daug žadančio.

Lietuvių jaunimas Amerikoje lietuvių muziką turėtų nuosėkliau pastudijuot.

XY.

Vilniaus Įkurimas

Vieną kartą kunigaikštis Gediminas su savo tarnais ir daugybe visokių ponų išėjo medžiot. Išsita dieną medžiojo. Atėjus vakarui, visi medžiotojai susirinko ant kalnelio. Jie visi buvo išalkę ir nuvargę. Tarnai suvilko daugybę užmuštų žvėrių. Ten buvo daug briedžių-ilgaragių, vilkų, gauruotų lokų. Kunigaikštis Gediminas buvo nušovęs didelį stumbrą.

Suvilkę žvėris, tarnai sukūrė ugnį ir suruošė vakarienę. Kadangi namo grįžt buvo gana tolimas kelias, tai kunigaikštis su ponais nutarė ant šio kalnelio ir nakvot, nes ta vieta ypatingai patiko kun. Gediminui: kalnas buvo apaugęs senais aržuolais ir baltais beržais, o pakalnėje sau ramiai plaukė upė Neris.

— Kaip čia bus gražu nakvot! — tarė kunigaikštis. — Pataisykite tuojau patalus.

Tarnai sunėšė lokų kailių, pataisė patalus, visi medžiotojai sugulė ir užmi-go.

Ryte kunigaikštis tarė:

— Ypatingą sapną sapnavau praectą naktį! Rodėsi, jog ant kalno stovėjo didelis-didelis geležinis vilkas. Ir taip baisiai tas vilkas kaukė, kad rodėsi, jog viduj šimtas kitų vilkų būtų tupęje. Kas žino, ką tas sapnas reiškia?

Niekas negalėjo to sapno išpēt. Kunigaikštis bet gi butinai užsispyrė sužinot, ką tas ypatingas sapnas reiškia.

Netoli nuo kalno stovėjo Perkuno žinynas. Prie to žinyno gyveno seniausias lietuvių kunigas, vadinamas krivių krivaitis. Lietuviai jį labai gerbė: ką jis pasakydavo, tat buvo laikoma šventa.

Kunigaikštis Gediminas sumanė nueiti pas tą krivių krivį ir paprašyt, kad jis išaiškintų ką tas sapnas reiškia. Krivių krivis, išklauses kunigaikščio pasakojimo, pagalvojo ir tarė:

— Šviesiausias kunigaikšti! Tavo sapnas štai ką reiškia: tas geležinis vilkas tai bus miestas, kurį tu pastatysi ant to kalno. Nors mūsų priešai užpuldinēs jį, norėdami sugriaut ir suardyti, bet nieko nepadarys: jis visada stovės ir apgins mūsų tėvynę nuo priešų. O tie vilkai, kurie kaukė geležinio vilko viduje, tai bus galingi to miesto vyrai. Garsas apie jų protą ir galią skambės plačiai visame pasauly, kaip ir tų vilkų kaukimas.

Gediminui labai patiko toks sapno išaiškinimas. Jis paklausė krivės žodžių ir pastatė ant to kalno pilį. Ją pavadino Vilniū. Paskum pats atsikėlė čia gyvent ir nuo to laiko visi Lietuvos kunigaikščiai Vilniuje gyveno. Miestas didėjo, augtė augo, buvo tvirtas ir turtingas. Daug garsų iš jo išėjo Lietuvos vyrų.

Ir dabar Vilnius tebestovi didelis ir gražus. Nelaimė dabar tik ta, kad šitą Lietuvos sostinę turi užgrobė lenkai. Bet nereikia abejot, kad lietuviai Vilnių nuo lenkų netrukus atsims ir jis vėl bus Lietuvos tikraja sostine; vėl iš jo skambės Lietuvos vyrų prakilnūs darbai.

Padavimas.

DAINELĖ

Po mano tėvo
Stiklo langeliais
Ievužėlė žaliavo.

Žaliai žaliavo,
Baltai žydėjo,
Juodas uogelės vedė.

O tos uogelės,
O tos juodosios,
Krint į žalią vejale.

O tas uogelės,
O tas juodasis
Renk dvi jaunos seselės.

SENOVĖS DAINA.

Mėnuo saulužę vedė,
Pirmą pavasarėlį,
Saulužė anksti kėlės,
Mėnužis atsiskyrė.
Mėnuo viens vaikštinėjo,
Aušrinę pamyloję,
Perkunas didžiai supykęs
Jį kardu perdalijo.
Ko saulužės atsiskyrėi?
Aušrinę pamylojęi?
Viens naktį vaikštinėjęi?

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

WORCESTER, MASS.

P-lė Albina Osipavičiūtė Išvyko į Hawaii.

SLA. narė, plaukiojimo čampionė, p-lė Albina Osipavičiūtė „Jaunimo Kelių“ redakcijai prisiuntė sekamo turinio laišką:

„Gerbiame: „Liepos 14 dieną aš išvažiuoju į Hawaii, todėl, laikinai turėsiu pertraukt rašinėjimą apie savo įspūdžius Europoje.“

„Tuo pačiu tarpu aš noriu padėkot visiems SLA. nariams už jų mandagų link manęs atsiėmimą, o juo labiau ačiūoju SLA. 358 kp., kuri man surengė taip puikias išleistuves liepos 11 dieną.“

„Jums viso gero vėlinai, Albina Osipavičiūtė.“

ĮVAIRUMĖLIAI.

Žmonių Gyvenimas Už 1000 Metų. Anglų prof. A. Lov, savo knygoje nagrinėja idėjų klausimą, kaip žmonės gyvens 2929 metais. Šis profesorius rašo, kad už 1000 metų vyrų ir moterų drabužiai mažai ko skirs. Drabužiai busi pritaikinti priminti radio bangas. Miestas tuokart busis sukongcentruotas ir tam tikrus indus arba rezervuarus, iš kur triubelėmis ateis kiekvienam paspaudus sagutę. Žmonėms tuomet nereikės miegoti. Žmogaus energija busianti atnaujinta elektra. Šokiai ateity busi ypatingi ir smagūs. Už 1000 metų vyrai ir moterys bus visiškai be plaukų, nes plaukai tai barbarizmo palaikas. Civilizacijai plečiantis, plaukai mažėja. Visas susisiekimas bus oru. Orlaiviai bus nepaprastai greitai ir sėmsis iš oro energijos belėkdami. Jų greitumas bus toks, kad per Atlantiko vandenyną perlėkti galės viena valanda. Nelaimės ir susiklimai bus labai reti. Mokslo vyrai pašalins speigus nuo žemės. Tada žmonės visiškai nestrūpins apie orą ir kalbos apie orą išnyks. Jokių ligų tuomet nebus, žmonės bus sveiki ir stiprūs. Kaip dabar vanduo miestuose ateina į visus namus, tai taip ateity maistas ateis. Kaip dabar be vielų galime iš tolybių girdėti, taip ateity bus galima matyti.

J U O K A I

Mokytojas: Kurie dantys atsiranda paskutiniai?

Mokinys: Auksiniai, pone mokytojau.

— Kaip išdrįsai tamsta vakar vakare bu-
čiuot mano dukterį?

— Gerbiama, dabar, pamatęs ją dienos
metu, aš ir pats stebiuos.

MEŠKA

Petras Lebedys.

Sudundėjo mažo bugno garsai ir į senais medžiais apaugusį sodžių įžengė barzdotos meškininkas, vesdamas prie retėžio prirakinatą mešką. Bugnu jis davė ženklą, kad atvyko nepaprastai svečias, svečias kurs retai atsilanko. Jo garsai sujudino sodžių. Šunes nuo vieno iki kito galo sodžiaus pradėjo smarkiai loti. Kadangi buvo gražus sekmadienio vakaras, tai pasipilė pilna gatvė žmonių. Vaikai, klykdami ir stumdidamiesi, bėgo pasitikt. Jaunieji berneliai su mergelėmis, juokaudami, stovinėjo gatvėje. Senieji ir tie neatsilieka, susėdę prienamiuose daug linksmiau kalbasi. Jie krato savo žilas galvas ir balsu juokiasi iš bėgančių kaip į gaisrą vaikučių. Bugno garsai artėja, tik kartais jo tonus rustebia vaikų klyksmas ir juokai.

Visi gerai numanė, kad koks juokdarys atvyksta ir žinojo, kad sodžiaus vidury pas Nomeiką apsisistos. Pas jį visi sustoja: mat, vidury sodžiaus, didelės trobos ir juokingas, linksmas šeiminkas visus traukė pas jį apsisiot.

Tikrai, prie Nomeikos nutilo bugnas ir, rėkdami, vaikai subėgo paskui meškininką į vidų. Bemant viso sodžiaus gyventojai sugužėjo pas Nomeiką. Jo nors didelė grėčia, bet pasirodė permaža, tada senis Nomeika pavadino visus eit į klauoną. Užsikimšo durys, kiekvienas skubėjo pirmą išbėgt ir patogesnę vietą pasirinkt.

Kada visi išėjo ir sustojo klouone, vėl pasigirdo bugno garsai ir pasirodė meškininkas su meška. Juodu ėjo susikabinę ir sulig takto mynė kojomis. Suklykė vaikai iš juoko, pamatę taip gražiai apsirengusį meškininką. Jis ant galvos turėjo užsidėjęs plačiais kraštais, juodą ir papuoštą ilgomis papuruisiomis plunksnomis skrybėlę. Einant plunksnos plevėsavo, o raudonos ir plačios kelinės plezdėjo. Priėję prie susirinkusiųjų, jiedu persiskyrė ir labai žemai nusilenkė.

— Labas, pasakė kažkas ir juokiasi.

Prasidėjo šokiai.

Meškininkas, dauždamas bugną, darė įvairiausias figuras. Meška, pritariama dusliu balsu, ir gi neatsilikio. Ji ant dviejų kojų tupčiojo, visaiip kraipdamasi į šalis: prisilenkia žemyn, tai vėl pašoka. Kiek pašokus meška nusilenkė. Tada Nomeika įteikė jai duonos riekę apteptą medumi, nes žinojo ko ji reikalauja. Meška labai dailiai pašmė ir pradėjo ėst, stovėdama ant paskutinių kojų.

Po to parodė savo jėgas: priėjus prie suverstų rąstų, pradėjo kilnot kaip šipulėlius. Kadangi su negyvais daiktai nelinksma imtiniuoti, tai pradėjo vadint vyrus eit imtynių. Nemoškėdama išstart žodžių, už tai gerai ji moka parodyt: susigriebė stulpelį pasukino pasukino į šalis ir parvertė ant žemės. Tai atlikus, priėjo prie vyrų, nusilenkė ir išskėtus kojas laukė.

Imtynių eit pirmas išdrįso kaimo stipruolis, kurs neįsivaizdavo, kad kas jį galėtų parverst. Jis apkabino mešką ir pradėjo sukt į šoną. Tada ir meška pradėjo rodyt savo gabumus: tą vyruką jį pakėlė nuo žemės, panešė, vėl pastatė ir galų gale, apsuksusi, ant stipruolio užgulė.

Atsikėlusi, ji išdidžiai pašmė meškininko skrybėlę ir pradėjo rinkt užmokėsnį. Paskui ją ėjo meškininkas ir žiūrėjo, kad kas vietoj pinigų gaudyt neįmestų. Kiekvienam davusiam meška galvos palenkimu dėkojo, o kurs nenorėjo duot, tai prie to reikalaujamai niurnėjo.

Surinktas aukas meška atidavė meškininkui ir vėl pavadino eit imtynių. Šiuo kart išėjo vieno ukininko bernas, kurs, sulyginus su pirmuoju ristikiu, sveikatos neturėjo. Kada susikibo ir jis, nieko nelaukdamas, užmynė ant paskutinių meškos kojų-letenų ir pervertė augštiekininką mešką. Piktai sumurmėjo meška ir stipriai paspaudė berną. Šis negalėdamas išrėkt, tik rankomis skėtavo. Ruščiai pažvelgė, savo aštriomis, kaip vilčių akimis, meškininkas. Meška tuojau nutilo ir paleido berną. Neatitraukdamas žvilgsnio stovėjo meškininkas, meška, drebėdama, gulėjo ant žemės ir nesijudino.

Tada, tyliai, meškininkas liepė žmonėms kogrėčiausiai išsiskirstyt, kad įsiutus meška nešoktų draskyt. Žmonės išsiskirstė, paliko meškininką tik vieną. Jis prisitartino prie jos ir į nosyje esančią grindį įsegė retėžį.

Nuliudusi meška ėjo paskui meškininką ir dar liudėsnė gulėjo prišta daržinėje. Kuomet meškininkas užkandžiavo, prie daržinės bėgliojo burys berniukų ir blaškė skiedromis mešką. Pradžioje jį ramiai niurnėjo, bet greit pradėjo siust iš pykčio. Sugautą skiedrą jį tuoj į šipulėlius suplėšė. Baisiu, perverčė širpulis kua, balsu suvaitojo meška ir pradėjo su dideliais įnirtimu draskyt stulpą ir retėžį. Išgirdę jos balsą sustaugė kaimo šunys ir meškininkas pametęs valgt išbėgo.

Ilgai draskė ir staugė meška, nebelietė nei smailus žvilgsnis meškininko nei jo raminantis šauksmas. Kada jį aprimo, įtempęs žvilgsnį žiūrėjo meškininkas jai į akis. Meška lyg gėdi-

damasi, nuolat savo akis kreipė į šoną, bet negalėjo pasiliuosuot nuo meškininko žvilgsnio. Jo žvilgsnis lyg degintė degino jos akis ir meška bailiai pradėjo glaustis prie stulpo. Tada dar arčiau priėjo meškininkas, dar labiau įsispyręs žiūrėjo, kol ji visai nurimusi atsigulė. Kai meška atsigulė, meškininkas atsitraukė ir paprašė Nomeikos, kad palaikytų per naktį ją daržinėje, nes jam labai pavojinga vestis. Nomeika leido pernaktvot ir davė vakarienę del jo meškos, kuri rami gulėjo.

Kaime viskas, pamažu, aprimo.

RUGI APIUTĖ.

Rugių varpos žemyn linksta,
Rugių varpos žemėn krenta...
O grudai jų saulėj džiūsta;
Jie prinokę ir pribrendę.
Jau kirtėjai viens po kito
Dalgėm sparčiai mostiguoja,
O griebikės nuo pat ryto
Riša, skuba, prakaituoja.
Jau išvarė platų barą,
Bet pradžia dar tik — ne galas,
O kirtėjai dar nesilpsta...
Pradalgėlis, antras, trečias,
Baltos varpos žemyn linksta...
Ramojus.

KO LIUSTA SIRDIS?

O bejausmė ta širdis...
Ar kada nors ji atgis?...
Ar pavasario saulėlė,
Ir lakštingalos dainelė
Jausmus širdies atgaivins?...
Gražus laikas —
Lapai skleidžias,
Medžiai žiedais baltais kaišos.
Gamtą puošias.
Tik krutinė,
Lyg ledianė
Ir apmirusi širdis...
Kas taip spaudžia mano širdį,
Kur jausmai lektioja,
Ko jauna krutinė
Verkia ir dejuoja...
Kas kovų nemato,
Niekas neįsėja,
O jauna krutinė
Jau kančias sudėjo...
Ramojus.

Į RYTUS.

Nuo gaisrų ugnies rytuose
Raudonai padangė švinta...
Kuo, lietuvi, pasiguosai?
Skausmo ašaros tau krinta.

Juodi debesys aptraukė
Dangui aušti vis neuoda.
Nors teisybės lupos šaukia,
Bet tik vargas tau paguoda.

Brolių kraują aras geria,
Plaukia gilos, skaudžios raudos
Šimtas durklų veria...
Kardas žygiui saulėj maudos.

Gelbėk šaukia, kyla rankos,
Nes uolas sunkias užgriovė...
Ei, viltis — kulka patrankos
Ir sugriaus stiprias tvirtoves!

Kelias sentėvių ten dvasios
Kas tai? Niekio nepažįsta! —
Geležies krutinės drąsios!
Kas ant kelio stoti drįstų!

Regi pančius, kraują, mirtį,
Bet vistiek bejėgiai ginasi...
Skelk tvirtiau, lietuvi, kirti, —
Laukia senas Gediminas!
St. Zaviša.

NE AŠAROS VILNIUI VAIDINAS...

Ne ašaros Vilniui vaidinas,
Bet plienas ir audros, ir smugiai!
Ne bailiai, šešėlio pabugę,
Bet karžygių tvirtos grandinės!

Nun Vilnių nemylimos rankos
Paguodžias — ne draugė.
Tos rankos Kęstutį pasmaugė,
Ir kruvina kumščia vis trankos!...

Vai, staugia vilkai — geležiniai vilkai,
Iš girių pasaulin išėję:
Atkeršyt apgaulės nešėjams...
Į rytus, į rytus, Kęstucio vaikai!

Mūsų karžygių tvirtos grandinės!
Nei tankų, nei plieno stabų nepabugę,
Žygiuokime žingsnis po žingsnio ir
smugis po smugio!
Ne ašaros Vilniui vaidinas...
J. Mikuckis.

S. L. A. REIKALAI

NUOTRUPOS

Rašo Pr. Bajoras.

Truputis Apie Apskričius.

Mūsų organizacijoje šiandien yra dvylika apskričių. Jie apima veik visą S.L.A. ribas. Apskričiai tam tikrose ribose sudaro taip sakant S.L.A. kuopų centrus. Ir, reikia sakyti, kur S.L.A. apskričiai gerai veikia, iš tų kuopų centrų tryksta paskatinimas S.L.A. bendram darbui. Kur gerai gyvuoją S.L.A. apskričiai, ten gerai sekas ir S.L.A. kuopoms. Geras apskr. ribose kitų kuopų veikimas, reikalingas silpnai gyvuojančiai kuopai paraginimas, kad ir lengva pagelba, privertia bei duoda galimybes ir toms kuopoms gyviau veikti ir savo apskričiai priklausantioms kuopoms-narėms nepasiduoti.

Kaip nebutų, bet kai kuriuose mūsų organizacijos veikėjuose yra susidėjęs nuomonė, kad bendrai imant S.L.A. apskričiai nereikalingi. Yra išsitarimų, kad S.L.A. apskričiai, tai tik bereikalingas narių energijos eikvojimas juos tveriant, palaidant — naudos nesą jokios.

Tačiau su šia nuomone ne visi sutinka. Ir sutikt su ja negalima. Tokia nuomonė atatinama tik tokiems apskričiams, kurie nieko neveikia, arba kurie veikia tik „iš akių“. Mažai arba tik „iš akių“ veikiant apskričiai, išties yra beverčiai.

Iš gyvuojančių Susivienijime dvylikos apskričių, kiek tenka jų veikimas pasėkt, gyvai ir puštinai gyvai veikia tik septyni: 1, 2, 3, 4, 6, 7 ir 10. Jei kas paseka šiu apskričių veikimą, tai pastebi, kad jie reguliariai laiko metinius ar du-kart-metinius suvažiavimus. Tuose suvažiavimuose pasireiškia visas to apskričio ribose įeinančių kuopų veikimas. Suvažiavimai sudaro planus, kaip pasekmingiau būtų galima veikti organizacijos labui. Čia nužiūrėjus, kuriai kuopai silpniau gyvuojant, dedama pastangas jai padėti. Kas kartėmis paraginama narius daugiau veikt. Nužiūrėtose vietose apskr. organizatorius paraginama sutvert naujas kuopas. Suvažiavimuose paskelbiama mūsų narių vajai apskričio ribose, nutariama rengti (ir rengiama) įvairaus pobūdžio kultūrinius rengimus: išvažiavimus, balius, piknikus, koncertus, prakalbas, paskaitas ir tt.

Pastaruoju laiku kai kuriuose apskričiuose, minėtina (šeštame) labai susidomėta jaunimo. Kad ir to paties šešto apskričio iniciatyva jau surengta jaunuoliams parengimų, jų dar rengiama, bus ir daugiau surengta, rupinamasi jaunuolių prirašymu, rengiamasi ir stengiamasi jaunuolius sporto įmonėmis aprūpinti.

Apskričiai (minėtina ketvirtas) platokai ištiesia labdarybės ranką. Kad ir tas pats ketvirtasis apskritis rengia metinis pramogas-išvažiavimus. Jo surengti išvažiavimai buna skaitlingi publika ir pelningi finansais. Uždirbtus pinigus savo pramogose ketvirtas apskritis aukoja geriems tikslams: našlaičiams, Lietuvos moksleiviams, bei kt. geriems reikalams.

Zinant šitai ir matant tokią apskričių darbotojų, ar gi reikia kai kam dar abejot, kad jie organizacijai nenaudingi?

Kaip minėjau, veikia tik septyni apskričiai, nors jų mes turim dvyliką. Apie penkis, žinomas kaip neveiklius, tiek reikia pasakyti: jie taip pat yra geraiems tikslams, jie savo specialiai pasigamtuose įstatuose ir gi yra užsibrėžę gerus darbus dirbt. Bet, reikia

sunkiose aplinkybėse. Šie apžinot, kad kai kurie jų randas skričiai kad ir prie geriausių norų nieko gero negali nuveikt. Kai kurie bet gi apskričiai rusa ačiu nepageidaujama mūsų organizacijoj pašalinių politišku organizacijų įtakai. Tuose apskričiuose vieton naudingą darbą dirbus, „reikia“ kovot už savotiškas politines idėjas. Ten eina ginčų, kurie mūsų organizacijai vieton naudos, teikia nenaudą. Yra taip gi apskričių, kurių valdybos laikinai „susnudo“: jos ne tik ką, bet „užsimeršo“ net ir metinius apskričių suvažiavimus sušaukt, nepaisant, kad tie apskričiai yra tokiose aplinkybėse, kur būtų galima didelius darbus atlikt.

Apskričių valdybų neveiklumas, pašalinių politišku organizacijų įtaka ir blogos aplinkybės kaip tik ir sudaro kai kuriuos mūsų darbuotojuose nuomonę, buk apskričiai nereikalingi, kad jų tvėrimas bei palaikymas tai tik bereikalingas energijos eikvojimas.

Su šia nuomone prisieina sukl. Bet bendrai imant, apskričiai, kuriuose gyvai veikiama, jie yra naudingi ir mūsų organizacijoje jų dar daugiau pageidaujama.

Naujas Apskritys.

Mass. valstijos kuopų darbuotojai (savu laiku iš Worcester'o, o dabar iš Boston'o ir Haverhill'o) atsišaukia į šios valstijos kuopas delei tvėrimo naujo apskričio šioje valstijoje. Kiek tuo reikalu atsišaukimų tilpo, rodos yra kai kuriuose nariuose nemažai entuziazmo turēt Mass. valstijoje apskritį. Jie numato, kad kaip ir kitose valstijose, taip ir Mass. valstijoje susijungusios ir apskritį kuopos galėtų veikt kilnius mūsų organizacijos darbus. Apie tai, kad galima veikt — čia nesiginčysime; žinome, kad kur tik dirbama, ten ir geri darbai nuveikiama. Neprisieina abejot, kad taip būtų ir Mass. valstijos apskritį.

Todel kiek seniau pajudintas ir dabar vėl keliamas Mass. valstijos S.L.A. apskričio klausimas bent šio syk turėtų juodaugiau sudomēt ten gyvuojančias kuopas ir šiuo reikalu jau bent dabar būtų laikas pradēt darbuotis — sutvert S.L.A. apskritį.

Mass. valstijoj yra gabių ir pasisventusių S.L.A. darbuotojų. Ypač puštinai jų randasi Worcester'e, So. Boston'e, Haverhill'e, Lawrence. Esant Mass. valstijos S.L.A. apskričiai, miltų vietų narių darbštumas gal „užkrėstų“ tuo pačiu ir tuos mūsų darbuotojus, kurie pastaruoju laiku kiek-tiek „apsnudę“.

Mass. valstijoj S.L.A. apskritis reikalingas. Prie gerų norų, netrukus, galėsime jį ten turēt.

Ką Veiksim?

Šiltoji vasarėlė netruks praėgt. Rugpjūtį dar smagiai visokias pramogas užmiesčiuose rengiame. Rugsėjį jų jau kur kas mažiau; tame mėnesy jau „kraustysimės“ į miestus ir ten darbuosimės. „Sugrįžsim“ į miestus, bet ką reikals.

Šitai mano keletas sumanymų. Dar pirm rudens, pirm prasiidėjimo taip vadinamo veikimo miestuose, kuopos jau dabar turėtų išsidirbt planus ir nusistatyti veikimo programus. Į tokius programus, man rodos, šitai butinai turėtų įeit:

1. Įsteigt jaunuoliams lietuvių kalbos mokyklėlę.
2. Surengt bent šias pramogas: balių, koncertą, agitatyves prakalbas už S.L.A., pramoga

vieniems jaunuoliams, paskaitą bi klausimu.

Šias pramogas rengiant, reiktų jas nepraleist, taip sakant, „sausai“. Šiose pramogose reiktų kodaugiasia paskleist agitacijos už mūsų organizaciją — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Rengiant tokias pramogas, jau išanksto reiktų sudaryt atatinama agitatyvė komisija, kurios pareiga turėtų but paigintuot už S.L.A., pakalbint susirinkusius lietuvius prie S.L.A. priklaustyt. Žodžiu, tokiuose parengimuose agitatyvė komisija turėtų juodaugiasia propagandatos paskleist už Susivienijimą.

Nebutų taip gi pro šalį tokiuose parengimuose nariams ir susirinkusiems lietuviams pasiskust ir mus užpuolusia nelaimė — Komunistų Partijos užsimojimu Susivienijimą pasiungt. Šita mintis reikia kelt visur ir prie kiekvienos progos. Komunistų Partijos apsigint, tai visų mūsų organizacijos narių pareiga.

„Pakliuvo Bėdon“.

Prieš mus viešai užsimojo Maskvos bernai. Jie savo spaudoje pasisakė, kad S.L.A. turi valdyt Komunistų Partija. Jie, žinomas dalykas, taip padarė nesumaniai (savo žygio, kuris išėjo viešumon jau labai-labai galisi), bet tai padarė nebetikslu: jie savo užsimojimo laikysis — truks-lužš.

Šitoku Komunistų Partijos užsimojimu pasipiktino ir dar labiau pasipiktins kiekvienas S. L. A. rimtas narys. Šiandien mes jau gauname rezoliucijų, kuriomis prieš Maskvos bernų žygi griežtai protestuojama ir po toms rezoliucijoms pasirašo kom. pritarėjai. Reikia tikėt, kad tų rezoliucijų bus dar daugiau.

Tiesa, protestais bei rezoliucijomis, be vienyto darbo, mažai ką atsieksime. Kad Komunistų Partijos apsigynus reikia didelių pastangų. Reikia žinot, kad mes susiduriame su organizuota jėga, kuri — nereikia abejot — stipriai remiama iš paties centro-Maskvos.

Bet čia ne apie tai. Kaip kovot su Komunistų Partija, kokias šiam reikale imt priemones mums teks dar nekartą pakalbēt. Šiuo tarpu mums idomu tik tas, kaip Komunistų Partijos vadams, komunistinių organų redaktoriams ir visiems, kurie rengias mūsų organizaciją K. P. globon paimt nepatikti kad mes, S.L.A. organo redaktoriai ir S.L.A. darbuotojai jų šitas užmačias neigiam.

Iškėlus šitą reikalą ir paraginus S.L.A. narius kovot Komunistų Partijos puolimo apsigint, Komunistų Partijos darbuotojai rugščiui susiraukė ir pradėjo nachališkai koliot visus tuos, kurie jų užsimojimus permato ir jiems nepritaria. Žinoma, šiam atstikime „Tėvynės“ redaktoriai už tai daugiasia atsiima. Komunistų Partijos vadų protavimu dabar „Tėvynės“ redaktoriai visai „no good“. Jei komunistai primanytų, tai dabar „Tėvynės“ redaktorius net ir į kitą pasaulį išdeportuotų.

Zinote, komunistų samprotavimu turėjo sekamai but. Komunistų Partija puola Susivienijimą, daro planus kaip šitą didžiulę organizaciją sau pasiglemžt, komunistų organai savo partijos užmačias bubnija, dar aršiau prieš S.L.A. visokius meilus skleidžia, o Vitaitis su Bajoru, dirba S.L.A. organo redakcijoje, tyli ir komunistų sumislams katutėmis ploja. Štai kas komunistams patiktų!

Bet reikia žinot, kad komunistai visuomet atbulai protauja. Jų atbulu protu galvojančią šitai: „Tėvynės“ redaktorius apmoka S.L.A., „Tėvynės“ redaktorių ir visų S.L.A. darbuotojų tikslu yra išlaikyt S.L.A. čielybėje ir neatiduot kokių ten

išsigimėlių globai — „Tėvynės“ redaktoriai ir darbuotojai pade da S.L.A. kišt į Komunistų Partijos bučių.

Vaje, kokie negudrus tie žmonės! Kiek mažas pas juos logikos! Kokios mažos jų sąmonės! Jei ilgiau taip bus, tai ir šarkos ant tvorų pradės iš tokių komunistinių „geroju“ juokties!

Žinoma, tai tik saldus komunistų sapnai. Ir lai jie sau sapnuoja! Lai jie sau nors sapnuose pasidžiaugia, kad S.L.A. darbuotojai kuomet nors prieš kokią ten Komunistų Partiją nugaras nulenks ir kad S.L.A. Kom. P-ja valdys. Bet tie sapnai bus tik miraziški sapnai. Aš jau dabar tikrinu, kad jie niekad neišsipildys: nė S.L.A. darbuotojai Komunistų Partijos užmačiams dirbs, nė gi jos tos užmačios išsipildys!

Gerai išsipludė, komunistų organai šaukia, kad Vitaitis ir Bajoras pakliuvo bėdon. Bėda, mat, kad komunistai mus kolioja. Aš turiu pasakyt, kad čia jokios bėdos nėra. Mes jon dar nepakliuovom. Bėda mums butų tuomet, jei mes su Komunistų Partija vienon duodon pustume! Bet taip niekad nebus.

Jei kalbēt apie kokias ten bėdas, tai į jas pakliuvo patys komunistai. Jie, padarę neapgaltotą strateginį žygi, dabar jau tik ginasi. Jų taktika ir strategija jau pradėjo palaidai striguliuot. Jie jau nežino už kurio galo greibties ir kad mus sukompromitavus baigia jau tik paprasčiausia komunistine priemone — gatvinėmis kolionėmis.

O tai jau labai geras pasakymas: kas tik koliojasi, tam truksta argumentų, kas dar nesiliauja kolioties — artinasi prie dvasinio bankruto. Na, o su dvasiniais bankrutais jau visai lengva apsidirbt.

SLA APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

ATSISAUKIMAS Į VISAS S. L. A. KUOPAS GYVUOJANČIAS MASSACHUSETTS VALSTIJOJ.

S.L.A. 102 kuopa, Haverhill, Mass. savo mėnesiniam susirinkime, laikytame 8 d. liepos, vien balsiai nutarė atsišaukt į visas S.L.A. kuopas gyvuojančias Mass. valstijoj reikale organizavimo apskričio.

Kadangi Mass. valstijoj turime pušetiną skaitlių S.L.A. kuopų, bet neturime bendro aktyvnesio veikimo, todel mes randame reikalingu kelt klausimą ir ragint visas S.L.A. kuopas Mass. valstijoj suorganizuot apskritį.

Suorganizavę S.L.A. kuopų apskritį mes galėtume bendroji sutarty daug ką nuveikt kaip del kuopų labo taip ir bendrame kulturniame darbe; žiemos sezono galėtume rengt prakalbų, paskaitų ir kt. maršrutus. Vasaros laikais galėtume turēt bendrus išvažiavimus kaip kad kiti S.L.A. Apskričiai daro.

Neturėdami apskričio, neturime ir bendro veikimo, kuris būtų gyvensnis ir praklinesnis tarp mūsų kuopų. Budami be jokios sutarties, nežinome ir mūsų veikimo kuopų ribose.

Butų labai pageidaujama, kad ir kitos Mass. valstijos S.L.A. kuopos tartų savo žodį organe „Tėvynės“ arba laiškūčiu mūsų kuopai praneštų, ką mano apie šį mūsų atsišaukimą link tvėrimo apskričio?

Visos kuopos artimiausiuose savo susirinkimuose pakalbėkit apie šį reikalą: jeigu matysit reikalingu Mass. valstijoj turēt S.L.A. apskritį, dabar laikas pradēt jį organuot.

A. J. Rameika, S.L.A. 102 Kp. Pirm., 7 Mason St., Haverhill, Mass.

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotės Maršrutas

- Zemiau skelbiamas S.L.A. Centro Organizatoriaus darbuotės maršrutas parodo kuriomis dienomis kuriose kolonijose p. A. Žukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijų veikėjai yra prašomi pagelbėti kuo tik galima S.L.A. Centro Organizatoriaus darbuotei, taigi privalo reikalauti jo pagalbos ir jo darbuotei išanksto dirvą prirengti. Kur galima prašomi veikėjai surengti viešas prakalbas Susivienijimo agitacijai, kur prakalbų negalima surengti, ten sušaukti S.L.A. veikėjų ir visų darbščiujų narių pasitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiekvienos kolonijos veikėjai pasistengtų sušaukti jaunimo susirinkimus, kuriuose p. Žukas galėtų anglų kalba pakalbėti, jei būtų reikalo, o jei ne, tai lietuviškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus būtų galima jaunimo kuopos arba jaunimo skyriai prie gyvuojančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:
- Rugpj. 28 d., 151 kp., Hometown, Pa.
- Rugpj. 29 d., 172 kp., Duquesne, Pa.
- Rugpj. 30 d., 152 kp., Brad-dock, Pa.
- Rugpj. 31 d., 266 kp., Castle Shannon, Pa.
- Rugsėjo 1 d., 128 ir 323 kps., Carnegie, Pa.
- Rugs. 2 d., 265 kp., Cuddy arba Treveskyn, Pa.
- Rugs. 3 d., 42 kp., Wilmerding, Pa.
- Rugs. 4 d., 170 kp. Tarentum arba Russelton, Pa.
- Rugs. 5 d., 277 kp., Leechburg, Pa.
- Rugs. 6 d., 165 kp., Vandergriff, Pa.
- Rugs. 7 ir 8 dd., 40, 86 ir 95 kps., Pittsburgh, Pa.
- Rugs. 10 d., 192 kp., New Kensington, Pa.
- Rugs. 11 d., 56 kp., Jeanette, Pa.
- Rugs. 12 d., 99 kp., Herminie, Pa.
- Rugs. 13 d., 271 kp., Elizabeth, Pa.
- Rugs. 14 d., 197 kp., Monessen, Pa.
- S.L.A. Centro Organizatoriaus bandys aplankyti kiekvieną kiek didesnę lietuvių koloniją ir su pagelba vietos veikėjų stengsis sutverti S.L.A. kuopą kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kurioje Susivienijimo kuopos dar nėra. Todel tokių kolonijų veikėjai arba S.L.A. veikėjai, kurie žino tokias kolonijas kur būtų galima sutverti S.L.A. kuopą malonės su siirašinti su S.L.A. Centro Organizatoriumi. Skubiausiai susirašinėjimo budas, tai siunčiant laiškus sekamai: A. A. Žukas, P. O. General Delivery, parašant to miesto vardą, į kurį laišką siunčiamas. Be to, reikia laišką išsiųsti bent keliomis dienomis prieš organizatoriaus atsilankymą į tą miestą, į kurį laišką siunčiamas.

PRANESIMAS S.L.A. 9-to APSKRIČIO KUOPOMS.

Šiuo pranešame, kad S.L.A. Devintas Apskritis rengia milžinišką pikniką, kuris įvyks nedėlioje, rugpjūčio 18 d., Dodsds Giraitėje, Auburn, Ill. Todel kviečiame visas vietines ir apylinkes kuopas bei jų narius i. bendrai visus lietuvius šiame mūsų piknike but. Bus tai vienas gražiausių devintuo Apskričio parengimų. Bus virvės traukimas ir visokių kitokių pamarginimų. Reikia pasakyt, kad auburniečiai yra labai pagarsėję virvės traukime ir visuomet girtas, kad niekas negali jų įveikt, todel gal rasis Devintame Apskričių stiprių vyrų, kurie galės prieš auburniečius atsilaikyt ir iš jų tą didelį garbės vainiką atimt.

A. Tvaranavičius, S.L.A. 135 Kp. Pirm.

CHICAGO, ILL. IŠ S.L.A. 129 Kp. Veikimo.

Praeitame susirinkime prie kuopos prisirašė Černauskienė ir du persikėlė iš kitų miestų ir todel kuopa padidėjo 3 nariais. Taip pat jau yra išpildyta aplikacija jauno vaikino Guzauskučio. Butų gerai, kad ir kiti tėvai prirašytų savo vaikus į augsusių bei jaunuolių skyrių. Susivienijimą mes turime augint iš jaunų žmonių, nes senųjų eilės vis žymiai pradeda mažēt. Skaitytas atsišaukimas iš S.L.A. kuopos iš Wisonville, Ill. Prašoma pašelpos tos kuopos nariui P. Zalapakui, kuris jau nuo senų laikų serga ir Susivienijime jo pašelpa išsibaigus. Todel ir mes į jo atsišaukimą atsiliepiam su keletu dolerių; susirinkime nariai suaukojo Ekskursija į Ocean Gate, N. J. Šią pramogą rengia S.L.A. 135 kp. ir „Daina“. Bus 4 d. rugpjūčio, š. m. Pirmoji didelė šios rūšies ekskursija (išvažiavimas) į Ocean Gate, N. J. važiuos busais, kurie išvažiuos

IŠ S.L.A. KUOPU DARBUOTES

PHILADELPHIA, PA. Pirmoji Philadelphiaus Lietuvių Ekskursija į Ocean Gate, N. J. Šią pramogą rengia S.L.A. 135 kp. ir „Daina“. Bus 4 d. rugpjūčio, š. m. Pirmoji didelė šios rūšies ekskursija (išvažiavimas) į Ocean Gate, N. J. važiuos busais, kurie išvažiuos

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

- SLA. ANTRO APSKRICIO išvažiavimas bus rugpjūčio 4 d., Lyons Miskuose. Bus programos ir įvairių žaismių.
- THOMPSONVILLE, CONN., S. L. A. 113 kp. išvažiavimas bus rugpjūčio 4 d., Brainard Grove Parke. Bus programos: muzika, dainos ir prakalbos. Bus minkštų gėrimų ir skanių užkandžių.
- PHILADELPHIA, PA., S.L.A. 135 kp. ir draugijos „Daina“ išvažiavimas į Ocean Gate pajūrį bus rugpjūčio 4 dieną. Tikietai gaunami išanksto Lietuvių Muzikalėje svetainėje, Allegheny Ave. ir Tilton St., pas Justina Balinską. Dailiviai į išvažiavimą važiuos busais. Tikietis reikia užsiskakyt keturiomis dienomis pirm išvažiavimo.
- BALTIMORE, MD., S.L.A. 64 kuopa rengia milžinišką pikniką, kuris įvyks nedėlioje, rugpjūčio 4 d., p. Franckevičiaus Parke. Į pikniką važiuosim busais. Kelionė į ten ir atgal 50c. ypatai. Busai išeis 11 val. ryte nuo Lietuvių Svetainės, 851 Hollins St.
- CHICAGO, ILL., S.L.A. 53 kp. išvažiavimas įvyks nedėlioje, rugpjūčio 4 d., Lyons miskuose. Bus gera lietuviška muzika ir programos.
- WORCESTER, MASS., S.L.A. 57 kp. labai linksmas ir gražus piknikas bus rugpjūčio 11 d., Lietuvos Sunų ir Dukterų Drjos Olympia Parke. Pradžia 1 val. popiet. Bus gera muzika ir koncertinis programos, kurį išpildys A. Lietuvinkaitės orchesteras.
- RACINE, WIS., S.L.A. 100 kuopos metinis piknikas bus rugpjūčio 11 d., Root Rever Parke, prie Highway 15. Turėsime vestuvių orchesterą ir Racino bei Kenoshas jaunuoliai žais besbolę. Bus ir kt. programos.
- SLA. DEVINTO APSKRICIO milžiniškas piknikas bus rugpjūčio 18 d., Dodsds Giraitėje, Auburn, Ill. Bus įvairus programos.
- BRIDGEPORT, CONN., S.L.A. 51 kp. išvažiavimas bus sekmedienu, 4 d. rugpjūčio, ant Šimkuno farmos. Pradžia 1 val. dieną.
- MILWAUKEE, WIS. IŠ S.L.A. 177 Kuopos Susirinkimo. Liepos 7 d. įvyko S.L.A. 177 kuopos susirinkimas. Iš svarbesnių šiame susirinkime įvykių buvo sekanti: 1. Skaitytas laišką nuo S.L.A. išdininoko kaipo atsakymas į S. L. A. 177 kuopos pirmininko paklausimą reikale S.L.A. išdo stovio. Mat komunistiniuose laikraščiuose buvo ir yra rašomas įvairių melų bei šmeižtų apie S.L.A. išdą ir Pildomąją Tarybą ir visa tai mūsų „progre-syviai“ nariai ima už gryną auksą. S.L.A. išdininoko kuopos pirmininkui atsakymas smulkmeniškias ir aiškus; nurodoma, kad visas Susivienijimo turkas, kokį tik Susivienijimas turi, yra jo (S.L.A. išdininoko) žinioje ir kontroleje. S.L.A. išdininoko paaiškinimas visame kame atatinama Centro sekretorės p-lės P. Jurgelietės paaiškinimui, kuris tilpo „Tėvynės“ 28 No. pirmoje špaltoje ant 4-to puslapio. 2. Pikniko rengimo komisija raportavo, kad 30 d. birželio piknikas pavyko gerai; gryno pelno kuopai liko \$57.42.

S.L.A. 129 Kp. Koresp.

Visai nesistebiu, kad kuopos piknikas taip gerai pavyko, nes moterys buvo pikniko rengimo komisijoj.

A. F. Peletskas.

BALTIMORE, MD. Mižiniškas Piknikas!

Jį rengia SLA. 64 kuopa. Ši didelė pramoga įvyks nedėlioje, rugpjūčio 4 d., 1929, pono Pranc Levičiaus parke, kuriame yra visoki įtaisymai bei patogumai, apie ką jame buvusieji jau žino, o kurie dar nebuvo, tą „rojaus vietelę“ pamatysit atvykę. Tai gamtos apdovanota įvairiais žalumynais vietelė! O jau pavėsis, tai nėra ką ir sakyti, nes puikiesnio sunku but kur nors kitur ir surast.

Tai gi kviečiame vietinius ir apylinkės lietuvius priburti ir viršminėtą pikniką, o busite maloniai priimti ir gausit mandagų patarimų. Įžanga mandagumų. O jau muzika, tai ir iš Parvyžiaus nebuvo geresnė, už tai kad po vadovystę prof. V. Ališausko. Bus proga visiems pašokti, pasilinksmiti ir pažaisť. Muzikantai griežs kazoką, pirmutinį šocą, valcą ir sukutinį. Pikniko rengimo komisija kviečia visus atsilankyti.

Busai išvažiuos nuo Lietuvių Svetainės, 851 Hollins St. kaip 11 val. ryte. Kelionė j ten ir atgal 50c. ypatai.

Varde Rengimo Komisijos, J. S. Galinaitis.

SPRINGFIELD, ILL.

Pastaba SLA. Įstatų Komisijai. SLA. 158 kp. susirinkime liepos 7 d. pakelta klausimas kaslink mūsų organizacijos konstitucijos taisyms. Išdiskusavus reikalą, tapo įgalota pastovi komisija kreipties j Įstatų Komisiją konstitucijos reikalui.

SLA. 158 kp. pastovios komisijos nariai šiuo kreipiamės j tamstas didžiai gerbiami SLA. Įstatų Komisija ragindami jus jau pradėt tą darbą, kuris jusų nuožūrai praieito seimo paskirta — tai yra SLA. konstitucijos taisyms. Kaip žinome pataisyti konstituciją jums paskirta iki ateinančio seimo. Mums rodos, kad tas darbas pradėt dabar kaip tik laikas. Turim pasitebėt, kad laiko iki sekamo seimo jau nedaug, o darbas labai svarbus, galima sakyti vienas iš svarbiausių mūsų organizacijos darbų, nes nuo mūsų konstitucijos pareina ir visos organizacijos gerovė. Mes manome, kad anksčiau pradėjus bus galima tą darbą geriau atlikt.

Taip pat mes randame reikalingu j šitai atkreipti ir visų S. L. A. narių domę. Kada „Tėvynėj“ pasirodys pataisytasai konstitucijos projektas, patariame jį atdžiai perskaityti ir rimtai jo vertę įkainuot. Kiekvieno SLA. nario pareiga gerai sužinot savo organizacijos teises ir be skirtumo jas pildyti, nes tik taip elgianties viešpataus rimtas bujojimas SLA. organizacijos.

SLA. 158 Kp. Komisija: Povilas Jurkonis, J. Starkevičius, K. Čivinskas.

ROSLYN, WASH. SLA. 219 Kp. Auka P. Zalapakui.

SLA. 219 kp. susirinkime, laikytame liepos 7 d., apsvarstyta SLA. nario, p. Zalapuko atsisaukimas ir nutarta paskirti šios kuopos išdo \$5.00, o nariai paaukojo kiek kas išsigalėdami. Sekanti nariai aukoję: J. Gričius — \$1.00; po 50c. — J. Čerapauskas, P. Čerapauskienė, F. Šukštariš, M. Šaleikis, S. Žikas; A. Dambravičia — 40c.; V. Riškus — 30c.; po 25c. — A. Pikeilis, V. Senuta, A. Senutienė, A. Černauskas, O. Černauskienė, K. Voškus, L. Savickas, M. Menkevičius, M. Menkevičienė. Nariai suaukojo \$6.45, kuopos — \$5.00; viso \$11.45. Nuo savęs visiems aukotojams tariu širdingą aciu.

Lietuvių čia gyvena neperdaugiau siaurai ir veik visi priklausau prie SLA.

Labai malonu pažymėt, kad mūsų tarpe yra narių, kurios siekia ko nors augštesnio. Tokia nare yra p-lė Onytė Černauskaitė, kuri jau penktas mėnesis mokinasi slaugės profesiją. Minima panelė keletą metų buvo SLA. 219 kp. sekretore ir savo pareigas gerai ėjo. Reikia pasakyti, kad jai slaugės profesija labai pritinka, nes ji yra maloni prie žmonių, prie to jai gerai sekasi ir mokytis. Linkėtina jai geriausių pasekmių savo tikslą atsiekt.

A. Černauskas, SLA. 219 Kp. Sekr.

RACINE, WIS. Organizuojama Jaunuolių Kuopa.

SLA. 100 kp. susirinkime liepos 7 d. nutarė dėt visas pastangas suorganizuot čia augusį jaunimą. Jaunuolių kuopos sudarymų paskirta trys mėnesiai laiko. Organizatoriai išrinkti: Stasys Gibavičius, Stasys Moccus ir M. Kasparaitis; pakviestas jaunuolis Vincas Vaitis.

Nepaisant vasaros karščiu, organizatoriai pašvenčia porą vakarų savaitėje ir pradžia to darbo duoda geras pasekmes: kur tik ir prie kurio jaunuolio kreipiasi — nei vienas neatsisako, bet su mielu noru rašosi.

Kol kas atskiros jaunuolių kuopos bei draugijėlės čia nėra, todėl tinkama dirva jaunuolių kuopai ir tikiu greitai laikui bus galima pranešt per „Tėvynę“ linksmą žinią, kad štai ir Racine jaunuolių kuopa yra.

SLA. 100 Kp. Piknikas.

SLA. 100 kuopa rengia pikniką Root Rever Park, Four mile road rugpjūčio 11 d. Pradžia 1 val. popiet. Įžanga dykai. Turėsime vestuvių orkestrą, bus programos, Racino jaunuoliai su Kenosha jaunuoliais eis persitikrint besbolo gėmę.

Root Rever Parkas randasi lygiai ketvirtoj mylioj nuo Racino j žiemius. Reikia važiuot Highway 15 iki „four mile“ kelio ir sukintis j vakarus.

Širdingai kviečiami vietiniai ir apylinkių miestų lietuviai skaitlingai suvažiuot j tą pikniką liepos 11 d. j gražų parką. M. Kasparaitis.

NEKROLOGAS

NANTICOKE, PA.

A. a. Alfonsas Raškevičius, SLA. 12 Kp. Narys. SLA. 12 kp. neteko vieno gero ir jauno nario, Alfonso Raškevičiaus, kuris su šiuo pasauliu skyrės vos 33 metus beedamas. A. a. Raškevičius su šiuo pasauliu skyrės nelaimingai: birželio 21 d. velionis nuėjo maudyties, besierstydamas laiveliu apvirto ir žuvo.

Velionis A. Raškevičius palaidotas birželio 25 d. Laisvose Kapynėse. SLA. 12 kp. suteikė velioniui gražių gėlių vainiką ir apstus narių burelis palydėjo j kapynes. Be SLA. narių laidotuvisė davavo velionio giminių, draugų ir pažįstamų. Ant kapynių nuimta velionio paveikslas; nuėmė p. Raduvis.

Dideliame nuludime velionis paliko savo jauną moterį, su kuria dar tik keli mėnesiai buvo vedęs.

Lai ilsis Alfonsas Raškevičius šios šalies šaltjo žemelėje.

A. Kazlauskas, SLA. 12 Kp. Rašt.

MAKES QUICK LUNCH.

Gera užėiga, švari vieta. A. M. MAKASKAS, savininkas, SLA. narys, 600 Main and Centre St., FOREST CITY, PA.

Kiekvieno darbininko žmogaus yra būtina pareiga apsiropinti savo ir savo šeimos rytojum, kad ištikus nelaimėi nereiktų aimanuoti ir vargą vargti. Geriausia apsiropinti — prisirašant prie SLA.

Lietuvių Mažosios Kolonijos ir S. L. A. Naujos Kuopos

Ar gali SLA. kuopos mažose kolonijose išsilaikyti ir sekmingai gyvuoti? Žinoma, kad gali. Gal kam išrodyt ir priešingai, bet pasižiūrėjus j aplinkybes, reikia sakyti, kad tokia abejonė nebutų vietoje, nes pats gyvenimas ką kita rodo. Tiesa, yra kuopų, kurios vos susitveria ir netrukus miršta. Bet kodėl taip būna? Aišku, kodėl tokių mažų kolonijų nariai nesilaiko vienybės, vienai kitai negelbsti; ypač tokios pagalbos neteikiama naujai susitvėrusioms kuopoms. Nors pingine pagelba remt gal ir nereiktų, bet moralė pagalba tokioms kuopoms būtina reikalinga. Sakysim, tula nauja kuopa rengia kokią nors pramogą. Ji būtina turėtų but paremta senesniųjų kuopų narių bent jų atsilankymu. To nedarant, aiškūs dalykas, kuopai sunku gyvuoti; sunku bent tol, kol ji įeina j tikrąjį veikimą.

Tai gi, šitaip draugingai elgianties kad ir mažose lietuvių kolonijose SLA. kuopos gali gyvuoti. Juk gyvuoja daugelis mažų draugijų, todėl SLA., kaip nacionalės organizacijos kuopos, turi daug geresnių progų egzistuoti.

Čia paduosiu keletą pavyzdžių kaip gyvuoja SLA. kuopos mūsų apylinkėse. Keene, N. H. yra SLA. 184 kp. Šita kuopa yra dar visai jaunutė ir kaimynė jau senokai gyvuojančios 297 kp. Greenfield, Mass. SLA. 184 kp. sutverta pasidarbavus darbštiems lietuviams, kurių pirmon vieton įeina P. F. Morkevičius (Morgan). Kartą SLA. 297 kp. rengė šokių. Pasitaičius progai teko susitikt su Keene, N. H. lietuviams. Padalinus rengiamųjų šokių garsinimus su keeniečiais pasikalbėjau ir SLA. reikalais, ir manau, kad šitas mano pasikalbėjimas tik tuo ir baigės. Bet mano suklysta. Kada prisiartinio minėtų šokių vakaras, nugi žiūriu tos jaunutės kuopos nariai pirmutiniai j mūsų parengimą atsilanko! Iš to jau buvo matoma jų pasirizimas stot j bendrą darbą, paremt tos pačios organizacijos kuopa.

Žinoma, dabar mūsų pareiga yra minimos kuopos parengimus lankyti. Ir jei taip butų, jei taip darytų visos kuopos viena kitą remdamos, tai ko geresnio ir reiktų!

Nesenai Heene kuopos rengtame piknike man teko dalyvaut. Buvau labai patenkintas, taip gi mačiau, kad ir mūsų organizacijos nariai, keeniečiai, mano atsilankymu patenkinti. Iš to ir reikia daryt išvada ir ją praktikuot, kad mes turim vieni kitus remt, vieni kitiems, bent atsilankymu j parengimus gelbėt.

Dabar žiūrstelėkim j kitas Greenfieldo apylinkėje gyvuojančias SLA. kuopas. Ką jos veikia? Viena šios apylinkės geriausiai gyvuojančių kuopų bene bus tai Easthampton, Mass., 312 kuopa. Ji nuo mūsų kuopos randas netoli, bet ar kada nors užkvietė SLA. 297 kp. j savo parengimus? Reikia sakyti, kad 312 kp. turėjo visokių parengimų, bet mūsų kuopa dar niekad nebuvo pakviesta. Mūsų kuopa, tiesa, jau kelias atvejais savo garsinimus j minimą kuopą siuntė, bet ar atsilankė bent vienas tos kuopos narys j mūsų parengimus? Ne!

SLA. 123 kuopa gyvuoja Northampton'e, Mass. Gyvuoja ji labai silpnai, galima sakyti mirus. Bet čia klausimas, kodėl ji taip silpnai gyvuoja tokių kolonijoj, kur yra pusėtinai lietuvių skaičius? Gal dėlto, kad kartais reikia kiek sunkiau padirbėt. Dirva gana plati, bet dėja, nėra kam dirbt. Ir jei tik dirbtų, pusėtinai narių turėtų ir gerai gyvuotų.

Paeikim j Westfield, Mass. Čia lietuvių ir gi yra pusėtinai, bet SLA. kp. nesiranda. Buvo mėginta sutvert, bet kodėl ji nesutverta, dar ir dabar nežinau. Rodos ten randas gana gabių veikėjų, bet gal jų niekas tinkamai nepaskatino, gal niekas mūsų organizacijos gražių idealų jiems neperstatė. Čia būna? Aišku, kodėl tokių mažų kolonijų nariai nesilaiko vienybės, vienai kitai negelbsti; ypač tokios pagalbos neteikiama naujai susitvėrusioms kuopoms. Nors pingine pagelba remt gal ir nereiktų, bet moralė pagalba tokioms kuopoms būtina reikalinga. Sakysim, tula nauja kuopa rengia kokią nors pramogą. Ji būtina turėtų but paremta senesniųjų kuopų narių bent jų atsilankymu. To nedarant, aiškūs dalykas, kuopai sunku gyvuoti; sunku bent tol, kol ji įeina j tikrąjį veikimą.

Sunderland, Mass. gyvuoja S. L. A. 37 kp. Veikimo ji jokio nepadaro. Savu laiku ten buvo keli veiklūs nariai ir kuomet kuopa susitvėrė, ji buvo stipri. Bet kas čia jos veikimui pakenkė? O gi politikavimas ir bandymas svetimų partijų ideologiją skiepyt. Blogiausia tai tas, kad kuopos viršininkai nesiskaito su teisybe.

Athol, Mass. 201 kp., galima sakyti, ir gi labai silpnai gyvuoja. O kodėl tokioj didelėj lietuvių kolonijoj kuopa negalėtų gerai gyvuoti? Čia kuopa galėtų but skaitlinga nariais. Ji galėtų narių turėt sulig savo numerio. Kodėl čia apleistas darbas delei šios kuopos bei gavimo daugiau narių, aš jau nebegaliu net ir suprast.

Mieste Gardner, Mass. lietuvių yra ganėtinai skaičius, bet SLA. kuopos visai nėra. Čia prie gerų aplinkybių ir gi galima but SLA. kuopą turėt.

Čia minimos mažos kolonijos yra visai arti viena kitai; netoliau 40-ties mylių nuo viena kitos. Na, ar nebutų gražiu dalyku, jei visose paminėtosiose kolonijose gyvuotų SLA. kuopos ir kad jos gyvuotų gerai ir pavyzdingai! Man rodos reikia tik daugiau susitarimo, daugiau pasiiventimo. Reiktų mūsų nariams pamest senus, nieko vertus papročius ir veikt gražų fraternalį darbą — kur yra kuopos jas gyvomis palaikyti, kur jų dar nėra — stengtis tokias kuopas sutvert. Politika ir partijos tai ne mūsų reikalas. SLA. nariai privalo užsiimt skleidimu fraternalės idėjos vi-suose lietuviuose, jų pareiga traukt kiekvieną lietuvi j ton šeimynon, kurioje jie jaučiasi nelaimėi ištikus saugiais. Tik taip veikdami, tik šiai idėjai dirbdami galėsim stovėt tvirtai ir nepajudinamai.

S. J. Kazlauskas.

Kuopu Susirinkimai

McKees Rocks, Pa. SLA. 286 kuopos susirinkimas įvyks 11 d. rugpjūčio, 4 val. po pietų, 24 Locust St. svetainėje.

D. Sanda — sekr.

Chicago, Ill. SLA. 226 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., 7:30 val. vakare, Schoenhofen svetainė, kamps Ashland ir Milwaukee.

F. Harmanas — sekr.

Plymouth, Pa. SLA. 5 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 12 d., 7:30 val. vakare, Johno Kunigonio svetainėje, 52 E. Maint St.

Jonas Kunigonis — sekr.

Sweet Valley, Pa. SLA. 291 kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 11 dieną, 10 val. ryte, D. Pajaujo uky.

J. J. Nienius — sekr.

Minersville, Pa. SLA. 13 kp. susirinkimas įvyks 4 d. rugpjūčio, 2 val. po pietų, A. Stančiko svetainėje, ant New Castle St.

P. Šimkevičius — sekr.

Warehouse Point, Conn. SLA. 334 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. rugpjūčio, 1 val. po pietų, naujoj vietoj, Mechanic svetainėje.

S. Ketchin — sekr.

Plains, Pa. SLA. 110 kuopos mėnesinis susirinkimas iš priekšties A. L. P. Klubo išvažiavimo, nukeltas j 11 d. rugpjūčio, 2 val. po pietų.

D. Pručinskas — sekr.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 4 d. rugpjūčio, 2 val. po pietų, 318 E. Market St. J. V. Stanislavaitis — sekr.

New Britain, Conn. SLA. 34 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d., 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 354 Park St. P. P. Pilipauskas — sekr.

Mahanoy City, Pa. SLA. 211 kuopos susirinkimas įvyks 4 d. rugpjūčio, 1 val. po pietų, Knights of Columbus svetainėje. J. Nevulis — sekr.

So. Boston, Mass. SLA. 43 kuopos susirinkimas įvyks pėnyčios vakare, rugpjūčio 9 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Salėje, kamps E ir Silver St. Jonas Kerdiejus — sekr.

Turėjo Silpnus Inkstus ir Negalėjo Gerai Miegoti.

Ponas G. M. Hunter, Galveston, Texas, sako: „Nuo pradėjimo vartoti Nuga-Tone mano inkstai daugiau manęs netrukdo. Aš miegu gerai ir naktį nebereikia atsikelti. Tai yra puikios gyduolės nuo silpnų inkstų ir pulsės ir aš patariu kiekvienam kuris turi tokį nesmagumą vartoti Nuga-Tone.“

Virš milijono žmonių yra pasekę tokius pratingus patarimus ir igavo puikias pasekmes nuo Nuga-Tone. Jos suteikė jiems geresnį apetitą, pavimo daugiau narių, aš jau nebegaliu net ir suprast.

Virš milijono žmonių yra pasekę tokius pratingus patarimus ir igavo puikias pasekmes nuo Nuga-Tone. Jos suteikė jiems geresnį apetitą, pavimo daugiau narių, aš jau nebegaliu net ir suprast.

S. J. Kazlauskas.

Dr. J. Landžius (SEYMOUR) 51 Providence Street, WORCESTER, MASS. Val. 8-9 Tel. Park 6673

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS 322 Holbrook Avenue, DETROIT, MICH. Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m. Ultravioletinė šviesa. Diathermia

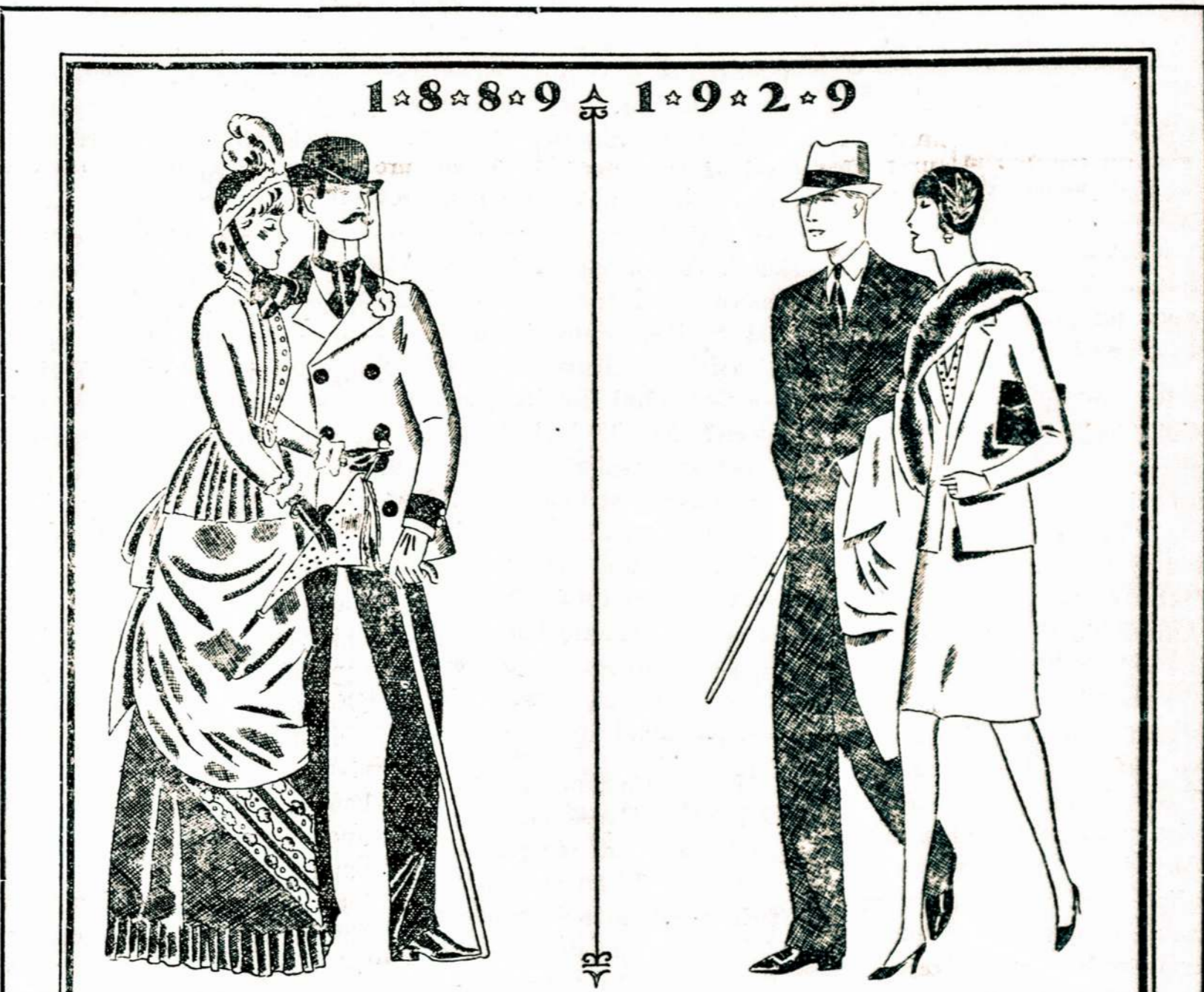
Tel. ofiso 7806-W. Namų 7806-R DAKTARAS JOHN S. STANESLOW LIETUVIS GYDYTOJAS Valand.: 2-4 popiet ir 6-8 vak. Rytais ir Nedėliomis pagal sutartį 799 Bank Street (Virš Bankos) Waterbury, Conn.

Tel. Mansfield 4759 Dr. Ed. W. ŽUKAUSKAS 1114 Foster Avenue, BROOKLYN, N. Y. Valandos: 1-2 p. m. ir 6-8 p. m. Nedėliomis pagal sutartį. Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

Valand.: 2-4 popiet ir 6-8 vak. Rytais ir Nedėliomis pagal sutartį 799 Bank Street (Virš Bankos) Waterbury, Conn.

TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

5 DIENOS ANT VANDENYŲ O is arba LIETUVA per Cherbourg arba Bremeną didžiausiais ir greičiausiais vokiečių laivais BREMEN ir EUROPA TIK 7 DIENOS J LIETUVĄ Nužemintos kainos trečia klasė j abi pusi — Patogus susisiekimas gelžkelių j visas Europos dalis. Reguliariai Išplaukiami ant kitų populiariškų LLOYD laivų. Del sugrįžimo j Ameriką certifikatų ir kitų informacijų kreipkitės pas vietinius agentus arba NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK

ŠIANDIEN Mada Su Parankumu "S E N O V Ė S tai laikai" Moderniški gyventojai reikalauja turėti smagumus su parankumais — turint telefonus kaip ir kituose dalykuose. Nereik laiot per visą stubą, kuomet telefonas užskambina. Taip sučedinama žingsnius — ir spēką taip pat. O kaina tokia maža. Vargiai daugiau negu kad kainuoja varkarimis laikraštis. Ar Jūs turit tiek kiek Jums reikalinga telefonų prietaisų? Tik patefonuokit mums, o mes tuojaus parupinsim Jums kiek norit — ir greitai; mūsų biznio ofisai surašyti pradžioj telefono knygos. NEW YORK TELEPHONE COMPANY

V. Kaniukietis.

Kaip Dalinamos Aukos Lietuvos Baduoliams

Pracitę metų nederlius šiaurinėje Lietuvoje labai skaudžiai atsiliopė į tos vietos gyventojus: bemaž vienodai kaip ir smulkiuosius gyventojus taip ir stambiuosius ūkininkus, ir vieni ir antri liko be duonos, be sėklos pavasariui ir be pašaro gyvuliams. Kaip vieni taip ir antri leido liudnas gyvenimo dienas ir dar liudniau, dar skaudžiau žiūrėjo į temstančią savo ateitį.

Atėjo nauji metai, ūkininkai atleido savo darbininkus ir patys neturėdami kuo pramist jų sekantiems metams nesamdė. Darbininkų padėtis pasidarė dar blogesnė, kaip daugumos ūkininkų. Jie liko netik be duonos karnio, bet ir niekur negalėjo pasiskolinti. O vyriausybės spauda pradėjo arba tylėjo arba užginčydavo, kad ir šiauriečių padėtis bloga. Tačiau visuomenė ir čia nepatikėjo apie vyriausybės skelbiamas „laimės“ šiaurinėje Lietuvoje, visuomenė žinojo tikrą padėtį šiauriečių ir pradėjo rūpintis juos šelpt. Opoziciniai laikraščiai pirmi ieškojo tam reikalui kelių, kad padėtų badaujančioms šiaurinėms Lietuvos dalies gyventojams. Tada ir vyriausybė negalėjo šiame klausime pasilikti pasyvi. Ji paskyrė, pavaldė jai, 10,000,000 litų paskolos nukentėjusiems šiauriečiams. Ta jėgų paskola buvo išdalinta tiems gyventojams, kuriems valstieji komitetai rado reikalingą pirmoje vietoje suteiktą paramą. Taip pat vyriausybės iniciatyva buvo sutvertas tam tikras komitetas baduoliams šelpt. Jis yra Kaune. Vėliau toki komitetai susitvėrė apskrčiuose ir net valsčiuose. Pradėta rinkti aukos. Aukos dėjo ir deda visi: vieni pinigais, kiti javais, žodžiu, kas ką gali, tas tą aukoja.

Bet aukos dėjo netik vietiniai Lietuvos gyventojai. Jos plaukė ir plaukia taip pat ir iš kitų kraštų, kur tik yra lietuvių. Ypatinai daug aukų plaukia iš Amerikos lietuvių. Kada tikta buvo tartas lietuviams Amerikoje rimtas ir atviras žodis dėl sunkios lietuvių šiauriečių padėties, užjūrio lietuvių ne sigailėdami sunkiai uždribtų savo centų pradėjo gausiai aukoti. Tos aukos plaukė iš Amerikos visą pavasarį, plaukia dabar ir dar plauks, nes Lietuvos gyvenimo sunkumai, jos vargai ir nelaimės yra kartu nelaimėmis ir lietuviams Amerikoje.

Kas savo gausiomis aukomis rėmė atgimstančią Lietuvą, kas darė įtakos į Jungtines Valstybes, kad Amerika pripažintų Lietuvą kaip savystovę ir nepriklausomą valstybę, kas troško netik mintimis, bet ir darbais savo tėvynei Lietuvai gero? Tai Amerikos lietuvių. Tai vis jų buvo gražūs, kilnūs ir šviesūs darbai, kurie brangesnėmis negu aukso ar deimantais raidėmis liks įrašyti į Lietuvos atgimimo istoriją.

Mes gyvenami Lietuvoje ir dabar gyvename ta mintimi, kad kiekvienam kartu, kiekvienam nelaimė ir reikalui ištikus amerikiečiai lietuvių mums padės, mus parems, nuo mūsų prašymų nenugrėž. Ir tokios mūsų mintys, toki mūsų nusistatymas yra tikras, mes čia neapsirinkame, nes ištikrųjų amerikiečiai lietuvių visame, kur tik mato reikalą, mums padeda. Ir jeigu mes matome, kad kas nors nori šį amerikiečių lietuvių pasišventimą, pasiukojimą Lietuvos reikalams, piktam išnaudoti, mes begalo tuo piktinamės ir negalime delto ramiai pratylėt. Mes amerikiečių lietuvių laikraščiuose skaitome, kad ten aukų rinkimas šiaurie-

čiams šelpt neina, kaip Lietuvoje, viena kryptimi. Komunistai rėkia, kad tik jiems duotų aukas, kad tik komunistus surinktos aukos gali pasiekti tikruosius lietuvius šiauriečius-baduolius, kad tik komunistai surinktas aukas gali sugebėt nedalyt Lietuvos „buržuajams“, ūkininkams, kunigams ir tt... Delto aš noriu čia nors trumpai išdėstyti tuos budus, kuriuos surinktos aukos nukentėjusiems dalinamos.

Kaune yra susitvėręs Centralinis Komitetas nukentėjusiems šiaurinėms Lietuvos gyventojams šelpt. Per jį daugiausiai ir eina aukų rinkimas. Šis komitetas yra atidarys keliuose stambesniuose Kauno bankuose esančias sąskaitas ir gautus aukų pinigus ten deda iki susirenka stambesnės sumos.

Be to, kada komitetas gauna paaukotas pinigus, tuojau skelbia iš ko ir kiek gauta. Skelbia viešai per laikraščius, kad kiekvienas žmogus galėtų kontroliuoti ir sekt aukų rinkimo darbą. Vėliau tuos pinigus paima iš bankų ir padalina apskrityms taip, kad kuriame apskrityje yra daugiau nukentėjusių, ten skiriama stambesnės sumos. Apskrčių komitetai gautus pinigus perduoda valsčių komitetams ir gi proporcingai pagal nukentėjusių skaičių atskiruose valsčiuose, o valsčių komitetams, pasikvietę miestelių ir kaimų atstovus gautą pašalpą išdalina atskiriems gyventojams. Taip kad surinktų aukų išdalinimo tikslams daugiausiai priklauso nuo valsčių komitetų ir kaimų bei miestelių pakviestų atstovų, kurie visi pačių gyventojų renkami. Tokiu būdu aukotojai privalėtų įsidėmėt, kad teisingiausiai ir tikslingiausiai aukos gali pasiekti Lietuvos baduolius, per Centralinį Komitetą Kaune. Kodel? Todėl, kad komitetas visuomet viešai skelbia apie gautas aukas spaudoje. Skelbia apie aukų išdalinimą. Taip pat patys komitetas priimdinėja atskirus gyventojų skundus dėl netikslingo valsčių komitetų aukų padalinimo ir radęs pamatuotus skundus nukentėjusius sušelpia atskirai.

Mes iš Centralinio Komiteto skelbimų laikraščiuose matome, per ką paaukoti pinigai pasiekia šiaurinėms Lietuvos baduolius. Tačiau neteko nei spaudoje nei iš atskirų žmonių išgirst, kad kas nors būtų gavęs aukų surinktų per Amerikos lietuvių komunistus (Ir neišgirst, nes šiauriečiams rinktos aukos jau paskirta Priešfašistiniam Komitetui Amerikoje. Red.). O jie aukas renka, suklaidinti lietuvių amerikiečių aukoja ir mano, kad per komunistus duotos aukos pasiekė tikruosius Lietuvos baduolius. Bet ne. Toki lietuvių apsirinka. Jų šventus jausmus, pasiukojimą komunistais panaudoja kitiems tikslams, nes sakau, kad Lietuvoje nieks ir jokių komunistų aukų negauna, tos aukos Lietuvos baduolių nepasiekia.

Baigiant aš noriu pabrėžt, kad kada pasibaigs aukų rinkimas, bus paskelbta visi daviniai ir Amerikos lietuvių laikraščiuose matyt, kad per komunistus surinktų aukų gal but ne vienas centas lietuvių šiauriečių nėra ir nebus pasiekęs. Todėl reikėtų aukot tik per pačias rimčiausias organizacijas kaip per SLA ir kitas.

Kiekvienam sveikam lietuviui ir lietuvaiti yra atdaros durys į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

Žmogaus Pagrindiniai Principai

Domas Klausutis.

Žmogus be pagrindinių principų gyvenime būtų lyg laivas be irklo audruotame vandenyne. Kitaip sakant, žmogus, neturėdamas pagrindinių principų, nieku būdu negalėtų rast tikrojo kelio, kuris, kaip sako, atveda žmogų kur likimo yra lemta. Čia, vadinasi, norima kalbėt gan aktualiu reikalą, vienas kitas charakteringas mažmožis išskelt.

Kad žmogaus pagrindiniai principai, taip sakant, yra pats gyvenimo pagrindas, delto ne ginčytis nereiktų. Tam dalykui išrodyti istorijoje faktų netrūksta.

Antai, pavyzdžiui, sakysim, didieji valstybės vyrai, na, kad ir imperatoriai: Rusijos Petras didysis, Vokietijos Fridrichas didysis, Francijos Napoleonas Bonaparte ir tt. yra buvę kietų principų žmonės. Tačiau, jei kiekvieną jų panagrindėtume skyrium, kaip charakteristikos objektą, pamatytume didelių skirtumų esant, ir įsitikintume, kad tik žmonių, nors ir ne vienu metu gyventa, vis delto, savo pagrindinių principų turėta ir mokėta juos (tiesa, kartais savotiškai) gyvenime pritaikyti. Bet žinomas dalykas ir didieji pasaulio vyrai vienas kitam neprilygsta. Aure, Amerikos prezidentas Vašingtonas neprilygsta Linkolnui, arba Vilsonui; Vokietijos reakcijos meto žinomas Bismarkas neprilygsta Pobiedonosevui, arba anksčiau gyvenusiems, sakysim Petro didžiojo „potiešnomu“ generolui Menšikovui, arba Katris didžiosios „liubčikui“ generolui Potiomkinui, arba tu laikų, taip vadinamajam „didžiam karžygiui“ generolui Suvorovui. Kiekvienas jų yra turėjęs pagrindinius principus, ant kurių buvo pagrįsta jų idėjos, ir kurių dėka yra atsiękį jie savo tikslo, įvykdę didžiuosius uždavinius. Bet ir kaž kaip norint pagirt, juos kiek galint išaugstint didžiuosius valstybės vyrus, reikia turėt galvoje patį svarbiausią dalyką, butent istorijos aplinkybes. Juk būtų didelė nesąmonė tvirtint, kad, pavyzdžiui Aleksandras Makedonietis, Julius Cezaris, Karolis didysis ir kiti, jei būtų buvę jiems lemta, kur nors augstuose kalnuose avių bandas ganyt, vargu bau kas nors istorijoje apie juos būtų žinoma. Lygiai nieko nežinotume ir apie neseniai gyvenusius vyrus, pavyzdžiui: Kronvelį, Pladstoną, Rišelję, ir kt. jei nebūtų mokėję nusitverti jie valstybės vairo.

Čia vienas kitas gali man prikišt, kad istorijoje yra žinomi ne vieni tariamieji genijai, bet ir tokie, kaip pavyzdžiui Neronas, Kaligula ir k., kurių buvimas pasaulyje yra padaręs žmoniems daug žalos. Tiesa, sakyčiau, bet, juk ir tie neapsakomi tironai, kurių ir vardo, nuna, be pasibiaurėjimo negalima minėt, vis delto, yra turėję savo tikslus. Tie tironai buvo baises degeneratai, taigi ir jų principai buvo pagrįsti degeneracija. Bet degeneratų yra buvę ne vien imperatorių, o ir dvasiškojo luomo „didžiū“ vyrų, paminėjusiu Aleksandras Bordžius su savo vaikais, kardinalas Rišelję, jau nekaltant apie paprastuosius kunigėlius, kurių „grišnumas“ kartais teprilygsta kaip kiaušinis kalnui. Ir ką čia bekalbėti apie paprastuosius piliečius, kurių vardų netik į istoriją nerašoma, bet kartais ir žmogaus vardo vertais nelaikoma... Delto, nekaltant apie degeneraciją, kaip atskirą dalyką, kurio musų gyvenime rastume apie 5%, vis delto, mūsų duodami pavyzdžiai, šiaip ar taip, yra pritaikomi daugumai,

Iš pagrindinių principų kyla idėjos. Ir čia reikia vėl pažymėt, kad idėja idėjai neprilygsta. Imkime, pavyzdžiui, filosofiją, kaip mokslo pagrindą. Čia, pirmiausia iškilis prieš mūsų akis devynios galybės teorijų, kiekviena pagrįsta atstovaujama mokslo žmonių, kitaip sakant kiekviena idėjos srovė yra pagrįsta tam tikru filosofijos mokslu, didžiųjų pasaulio filosofų atstovaujama. Pavyzdžiui, dualistinį realizmą labiausiai atstovauja anglų filosofas Lokas; fenomenalizmas senovėje buvo atstovaujamas graikų filosofų, vadinamųjų „sofistų“, ypač Protagoro, o naujoje gadynėje Imanuelio Kanto („Grynojo proto kritika“).

Toliau, subjektyviojo idealizmo pirmuoju tipu yra laikomas filosofas Berklis, antruoju tipu — Kantas, o objektyviojo realizmo — senų senovėje — Platonas, ir mūsų amžiuose — Selingas, Gegelis, Fichte ir k. Intuitizmas atstovaujamas Avenarijus, Bergsonas, Hamiltono, Loskio, Franko ir kitų. Racionalizmą atstovauja svarbiausia Dedaktas, Spinoza, Leibnias ir k., o priešingai, t. y. empirizmą — Bekonas, Lokas, Berklis, Jumas ir k. Ontologijos mokslo tėvu laikomas N. Cusanus (Kuzanietis). Materializmo svarbiausieji filosofai — F. Gobsas, O. Kontas... Spiritualizmo — Platonas, Aristotelis, Berklis, Leibnias ir k.

Spindėte atspindi idėjos ir literaturoje, sakysime klasikinę rašytojų kurinuos, pavyzdžiui, Rable, Paskalio, Šatobriano, Ruso, Valterio, arba Tolstojaus, Dostojevskio, Saitkovo, arba Servanteso, ir pagaliau Mickevičiaus ir kitų. Lygiai ne be idėjos yra seniausieji klasikai, k. a. Ovidijus, Kajus Julijus Cezaris, Tork Vato Taso, Dantė ir k. Gyvat reikišias idėjas ir dailės meno kurinuos, duokime, Leonardo da Vinči, Mikelio Andželo, Rafaelio, Briulovo...

Sociologijos mokslas tam tikra idėja, pagrįsta pagrindiniais principais, ir patį gyvenimą tvarko, žmonių santykius reguliuoja. Juk nei Bebelis, nei Kautskis, nei Lasalis, nei pats Marksas, ar pagaliau, anarkistas Bakuninas, nėra pasakę, kad kapitalas priklauso karaliui, arba prezidentui, o visi krašto gyventojai yra jo vieno nuosavybė... Tat socialogai būtų tokią pat nesąmonę, lygiai kaip, sakysime, Galilėjui ar Kepleriui, jei kas nors būtų stengsis išrodinėti, kad musų žemei priklauso saulė su visais žvaigždžių nais...

Mes tyčia padarėm didoką ekskursiją paminėjom, kuo ne visus žymiuosius pasaulio, gal sakyt, pačius genijaliausius žmones, norėdami, kad ir šabloniškai, vis delto, duot geroką pavyzdžių kruvą.

Ir kas toliau belieka daryt? Nagi, nuna apsižūrėkime kas dedasi aplink mus, kokius turime patys pagrindinius principus gyvenimo, ir ar teisingai dažnai vainojame savo likimą? Ar visados kaltas koks nors nedorybių bokštas, kai žmogaus vyzdžiui: popiežius Aleksandras Bordžius su savo vaikais, kardinalas Rišelję, jau nekaltant apie paprastuosius kunigėlius, kurių „grišnumas“ kartais teprilygsta kaip kiaušinis kalnui.

Gyvenimas yra kova del buvio. Tos kovos metodai yra įvairūs, vieni evoliucijos kiti — revoliucijos budu vykdomi. Ir delto esama pasaulyje ir evoliucijos ir revoliucijos šalininkų. Bet esama ir tokių, kurie laikosi „tarp“, arba net ir vienu ir kitu vairokartu. Tas reikiškins žmonių gyvenime, žinoma, yra

neįgiamas dalykas, iš to labo nieko gero nelauktina, ir patiems to „tarp“ šalininkams, nevisuomet į sveikatą išeina. Žmogų, neturinčį pagrindinių principų gyvenimas nešioja, kaip vėjas lapą. Ir gera, kad pavyksta kam nors to vėjo neštam ir pamestam, kur gerai prisiliet.

Antai didysis francuzų revoliucionierius Robespjeras, tas didysis teroristas, kuris rengėsi kuo ne visiems Paryžiaus gyventojams giljotinoje galvas nukapat, na gi tas pats, kurio dėka tuomet kuo ne visas Paryžiaus miestas buvo kraujuose pasiruves, kad ir prasiuku kileš, nieko pats neturėjęs, lopytus drabužius nešiojęs, labai skurdęs, daug delto kentėjęs ir visko patyręs, vis delto, sako, papirkt niekam nesidavęs, nes tat būtų buvę didelis nusikaltimas revoliucijos idealams. Tuo tarpu Anglų imperijos kancelris, lordas Verulamskičkis, kuo ne pats žymiausias filosofas, už tą kad davėsi papirkt, buvo nusmerktas... Robespjeras pats žuvo giljotinoje, kaip ir daugumas jo pasmerktųjų, bet jis nebutų atsiskakęs revoliucijos idealui, nors už tą būtų buvę jam siulyta jo nugalėtojo Baraso vieta, ar pagaliau paties Napoleono Bonapartės sostas.

Aure kaip — gal vienas kitas pasakytų — mat kas čia norima įpiršt! Toli gražu! Joki „revoliucijų“ neperšama, o tik duodama istorijos faktai, kurie žmogui yra žinotini. Iš to kiekvienas mokėsimė, kas kam tinka ir kas gera pasinaudot.

Aktingas Pacifizmas

Tokiu vardu užsienio spauda jau pakrikštijo naujo Anglijos kabineto taktiką taikos ir nusiginklavimo klausimais.

Ir tikrai, Makdonaldas nepaprastu Europos diplomatijai aiškumu ir atvirumu į dienotvarkę stato eilę klausimų, kurių išsprendimas sudarys tinkamas pasaulio pacifikacijai sąlygas. Galimas Anglijos susitarimas su Amerika del ginklavimosi jurose apribavimo ir šiaip valstybių bendras kontaktas jau deda taikai pirmą tvirtą kertinį akmenį.

Makdonaldas žada nevilkinant evakuot Reino sritis. Anglijos pavyzdį turės sekt ir Francija ir todėl galima laukt, kad buvusios Santarvės valstybės greit ras normalų modus vivendi ir su Vokietija.

Labai charakteringa, kad greitesnė Reino sričių evakuacija ir grąžinimas jų Vokietijai yra rezultatas demokratijos laimėjimų Anglijoje ir Vokietijoje, o ne vokiečių nacionalistų kariango šukavimo del „revanso“.

Neseniai naujas Anglijos užsienio ministeris Hendersonas aiškiai pasakė, kad demokratinės tvarkos išgalėjimas Vokietijoje padarė okupaciją nereikalinga ir beprasme.

Anglijos vyriausybės aktingas pacifizmas, matyt nesilaikys šabloningės diplomatijos ribų, su visu jos veidmainiavimu ir nenuoširdumu. Nėra abejonių kad kai kuriems valdovams teks išgirst iš Anglijos demokratijos lupų karčios teisybės žodį.

Anglijos vyriausybės aktingas pacifizmas matyt nesilaikys šabloningės diplomatijos ribų, su visu jos veidmainiavimu ir nenuoširdumu. Nėra abejonių, kad kai kuriems valdovams teks išgirst iš Anglijos demokratijos lupų karčios teisybės žodį.

Naujas darbo partijos pirmninkas Kremp milžiniškai susirinkime Varšavoje be jokių diplomatinių gudrybių pabrėžė, kad išorinė taika Europoje gali but laiduota tik tuomet, kai įvairiose valstybėse užviešpataus

GYVENIMO RŪOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

T I K Ė J I M A S .

Tikėjimas judina kalnus, Suvienija vandenynus.

Panamos Kanalas, kuris suvienijo Atlantį su Ramiuoju Vandenynu, paremta ant žmogaus tikėjimo į mokslą, kuris yra jėga judinanti kalnus.

Tikėjimas prašalino burty, neapykantos, nesuspriatimų ir tamsumų kalnus.

„Jeigu tu turėsi savo sielą tikėjimą į savo jėgą, nors tokio didumo kaip garstyčio grudas, tai gali perkelt kalnus.“

Šiandien žmonės, kurie tiki į savo jėgą, nesiskaito su aktuale fiziška jėga, su kuria kilnotų kalnus.

Daug mums gyvenime tenka susidurt su nelaimingais žmonėmis, daug tenka išgirst pasigūdamų. Ir ne veltui, nes prisžiūrėjus arčiau matai, kaip jo gyvenimo laivą daužo audringos bangos į visas puses, bet tai vis tikėjimas juos gelbsti nuo pražuties; jie tiki, kad po audros ir vėl užviešpataus ramumas.

Viena iš tokių nelaimingų ypatų, tai našlė, kuri mylėjo savo vyrą taip, kaip gali mylėt tikra motina savo kūdikį, taip kaip patriotas gali mylėt savo tėvyne. Ji, viena palikusi šiame pasauly, kai kokiam šaltam kalėjime, pareiškė:

„Aną metų vėlyvo pavasario dieną, kuomet tavy meilės žiedai pražydo, aš išgirdau tavo dainą be žodžių, tavo kalbą be garso. Eik šen miegoji, paduok man savo ranką, keliausim abudu kartu. Įdomus šis pasaulis — galim daug ko įdomaus jame pamatyti.“

„O, kaip tu mėgdavai keliauti, ypatingai laivu plačiomis jūromis. Kaip džiaugdavomės išlipę naujon prielaukon...“

„Bet aš jaučiau, kaip tavo ranka išsprudė iš mano ir tu vieną balandžio mėnesio dieną, paslaptinai, apleidai mane, iškeliavai vienas. Išplaukė kur tai į mums nežinomą naują uostą, iš kur daugiau negrįžai.“

„Aš, išsigandusi, šaukiau tave tamsoj, bet vėjas putė ne iš to krašto, kuris nuneštų mano balsą pas tave. Aš verkiau apleista. Bet mano sielos balsas grįžo atgal prie manęs.“

Bet aš tikiu, kad kada nors tavo laivas grįžs, kad aš tave ir vėl išysiu, apkabinsiu, ir vėl savo ranką paduosiu, ir mes gyvensim amžinai.“

Cinikas gali pasakyt, kad nėra išieigos iš šios planetos, kur atsiskyrus žmogaus augštesnėji pusė intelektualė dalis galėtų susitikt su jam mylima ypat, bet to „išlės tikėjimas prašalino abejonių kalnus, ji gyvendama buvo visuomet linksma, pasitenkinus, laukė tos valandos, kad jos vyras grįžęs susivienys su ja ir gyvens amžinai.“

Ji buvo sena moteris kuomet pareiškė virš pakartotus jos žodžius. Buvo suvirš septynių dešimtų metų amžiaus, bet tikroji žmogaus meilė niekuomet nepasensta.

Koks skirtumas į ką žmogus tiki, ar netiki: užtenka bi jis savo jausmuose yra patenkintas. Jis tuomet yra laimingas, nes jo tikėjimas verčia visokių nesmagumų kalnus.

Nežiūrint kokia išsiauklėjimo laipsnio butum pasiekęs, jei tikėsi savoms jėgoms, jei nebandyti pats savęs apgaudinėt, pesimizmas prie tavęs negalės prisirišinti; tu niekuomet nesijausi apvienėjęs.

Vidaus taika. Vidaus gi taikos būtina sąlyga esanti laisvė ir demokratija.

„Mes, pasakė Kremp, savo uždavinio nesusiaurinsime tautinėmis ribomis, bet moraliniai remsime visų šalių demokratijos pastangas įvest savo šalyse laisvės, teisėtumo ir taikos principais pagrįstą tvarką. Anglijos darbininkai užrašė ant savo vėliavos laisvės ir progreso obalus, niekur negali sankcionuot vergijos.“

Paliesdamas savo straiptny Europos mažumų klausimą Makdonaldas be ko kito nurodė, kad ir šiuo atveju reikia eil logikos keliu, ir jeigu Tautų Sąjunga kreipia dėmesio į mažumų padėtį naujai susikurusiose valstybėse, tai yra būtina didžioms valstybėms apsidairyt ir savo namuose. Makdonaldas nedviprasmiai nurodė, kad ir Italijoje mažumų teisių klausimas toli gražu nesutvarkytas.

Makdonaldo straiptnis mažumų klausimu net išsiauškė Italijos protestą.

Tačiau yra gerai žinoma, kad Anglija tai ne Pietuslavija ir fašistams teks galų gale skaitytis su ja.

Makdonaldo vyriausybė sutinka atnaujint diplomatinis ir prekybinius santykius su SSSR, bet stato sovietams reikalavimą sustabdyt kominterno propagandą Azijoje ir kitur.

Matyt, kad ir šis reikalavimas pastatytas aiškiai demokratiškai be diplomatinių „revansų“, jau paveikė, nes staiga sovietų spauda pakeitė toną link Makdonaldo vyriausybės ir pradėjo laikytis korektingiau.

Net Makdonaldo priešininkai pripažįsta, kad jo aktyvus pacifizmas inėš į Europos santykius naują srovę, kuri žada atsiliopė tiek išoriniame tiek vidaus Europos valstybių gyvenime.

„Mes, sako Anglijos darbo partijos vadai, esame įsitikinę, kad atsiekime savo tikslo nurašint Europą ir atstatyt joje laisvės ir teisėtumo gerbimą, nes už musų pečių stovi ne tik tai Anglijos, bet ir visos Europos demokratija.“

NAUJAS MEDICINOS STEBUKLAS.

Ispary gydytojas d-ras Azuero Sant Sebastjano atidenė naują būdą gydyti susirgimą nervų liga. Pridėginamas kaktos srity tam tikrą nervą Azuero išgydė sunkius nervais susirgimus. Jam pavyko taip pat išgydyti kurčius, nebylius ir net dalinai išgydyti vieną neregį. Dabar į Sant Sebastjano iš visų Ispanijos kampų važiuoja ir eina ligonys. Madricio gydytojui naudojė Azuero metodą atsiekę puikiausių vaisių.

Berlyno medicinos sferose žiurima į naują išradimą atsargiai, bet vis del to nurodoma, kad šis gydymo būdas buvo ir pirmiau vartojamas Berlyno d-ro Eliso, gydant nervų ligas. Vienoje taip pat buvo daromi panašūs bandymai, pridedinant simpatinį nervą. Tokiu būdu buvo gydomi pacientai nuo alkogolizmo ir morfinizmo.

LIETUVIAI AMERIKOJE

LINCOLN HILL, PA. Angliakasių Gyvenimas ir Darbai.

Augščiau minimas kaimelis randasi trijų mylių tolimoje nuo Washington, Pa. miestelio. Čia yra viena anglių kasykla, Lincoln Hill Gas Coal Co. nuosavybė. Anglies sluogsnis šioje kasykloje yra nuo 6 iki 7 pėdų. Darbininkų joje dirba apie 490. Minimas darbininkų skaičius susideda iš visokių tautybių: slavų, lenkų, juodųjų, lietuvių, vokiečių ir kt. Daugiausia yra vokiečių. Uždarbiai taip, kaip ir visur. Pačiame kaimelyje vokiečiai ir lietuviai didžiumą sudaro. Lietuvių yra 10 šeimynų ir 5 pavieniai.

Čionaitiniai lietuviai prie lietuviškų draugysčių nepriklauso. Man teko su kai kuriais lietuviais pasikalbėti ir pakalbinti juos prigulėt prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Gavau atsakymą, kad jie priklauso prie slavų. Labai gaila, kad lietuviai, galėdami priklausyti prie lietuviškos organizacijos, priklauso svetimtaučių draugijoms. Lietuviškų laikraščių čia ateina tik „Tėvynė“ ir „Laisvė“.

Čia dažnai nutinka ir nelaimių. Bėgy trijų mėnesių angliakasykloje trys žmonės sužeista ir trys užmušta.

A. Kudokas.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Piličių Klubo Išvažiavimas.

Liepos 4 d. Lietuvių Piličių Klubo turėjo išvažiavimą-pikniką Inkermano parke. Pagal įvairias trukdomas aplinkybes lietuvių iš pikniko prisirinko vidutiniai — apie septyni-aštuoni šimtai. Apmokėjus visas išlaidas, pelno klubui atliko \$114.00.

Liepos 7 d. mėnesiniame Klubo susirinkime vienas Klubo narys užklauso susirinkusių klu bičių: ką reikia daryti, kad mūsų bažnyčios tarnai visiems Klubo parengimams priešinasi ir kenkia? Klubo pirmininkas, p. A. Galinskas, atsakė, kad nereikia kreipti dėmesį, bet dar su didesne energija dėl Klubo ir visų lietuvių gerovės dirbti. Nekreipti į bent vieno blogus darbus dėmesį, tai ištikro yra geriausias vaistas. Be pakenkimo Klubo išvažiavimui minėtų bažnyčios tarnų, šįmet pakenkė ir angliakasių bedarbė. Musų mieste anglių kasyklose darbai labai sumažėjo. Dalis angliakasyklų visai uždarytos, o kitos dirba labai mažai — vos diena arba dvi savaitė. Daugelis lietuviškų šeimynų iš musų miesto išvažiavė į viršutines išdirbystes darbų ieškoti. Tai gi ir visas lietuvių judėjimas labai apsnudęs.

S—s.

RACINE, WIS.

Lietuviai Dalyvavo Miesto Iškilnėse.

Šiomet vietos lietuviai iš pat pamatų buvo išjudinti Amerikos nepriklausomybės apvaikščiojimo švente. Tą sumanymą patiekė Racino miesto majoras p. W. H. Armstrong, kuris yra prielankus lietuviams. Jis daug kartų yra patarnavęs lietuviams. Į apvaikščiojimą gauta pakvietimas nuo p. Armstrong, kuris kvietė lietuvius ir kitas čionai esančias tautų grupes. Lietuviai gegužės mėnesį gavę minėtą pakvietimą apsvairstė dr-jų susirinkimuose ir išrinkę komitetus ėmėsi kiek sugebėjo, ruošti, kad tinkamai pasirodžius. Galima sakyti, kad tai buvo pirmutinis toks gražus vietos lietuvių pasirodymas.

Programas tęsėsi penkis dienas. Liepos 3 d. prasidėjo ir baigėsi liepos 7 d. Lietuviai liepos 4 d. prirėgė labai gražų flotą. Floto išvaizda buvo to-

kia: „visas automobilis apkal-tas rėmais, ilgio sudarė 22 pėdas, augščio 5 pėdas ir pločio 8 pėdas. Apdėngtas buvo geltonos spalvos popieriu, papuoštas raudonos spalvos gelėmis iš abiejų šonų matėsi žalios spalvos didelėmis raidėmis žodis „Lithuanian“. Viršus buvo žalios spalvos. Priešaky floto plevė-savo Amerikos vėliava, o gale Lietuvos. Prie vėliavų stovėjo dvi panelės: Amerikos laisvę atstovavo Olesė Balčikonytė, o Lietuvos Ona Vincėvičiūtė. Abiejų laisvių buvo balto šilko ilgi rubai. Amerikos panelė-laisvę juodbruvė, palgo veido, trumpais plaukais; skersai krutinės ilgas kaspinas Amerikos vėliavos spalvų; ant galvos baltas garbės spalvos karuna. Lietuvos panelė-laisvės šviesus ilgi plaukai, skersai per krutinę šilkinis kaspinas Lietuvos vėliavos spalvų; ant galvos sidabro lapelių vainikas. Abidvi laisvės kairia ranka laikėsi prie vėliavų, o dešinėmis sveikinosi. Apačioj tarpe jųjų gražus rutų ir kitokių gėlių darželis. Vežikas Antanas Gerčius, jo padėjėjas Jonas Zeleskas, kurių vos galvos matėsi, dėvėjo Lietuvos vėliavos spalvų su kutosais kepurės, ir skersai krutinės pajuosti platus kaspinai.

Lietuviams už tokių puošnių flotą teisėjai pripažino garbę. Visose gatvėse prieš lietuvių flotą lenkė galvas ir publika katus plojo. Kol apvažiavo visas miesto viešasis gatves, vežėjai A. Gerčius ir panelės bestovėdamos gerokai privargo; bet mes už tai pasirodėm kaip reikia. Sugrįžus iš parodos fotografas p. Juozas Mežinis bu-rėliu lietuvių, stovinčių prie p. Dzendzeleto garažaus, nuėmė floto paveikslą.

Tarpe Devynių Tautų ir Lietuvių Dalyvauja.

Užbaigę pasekmingai parodą, su geru upu visi liepos 5 d. vakare susirinko į Dzendzeleto svertainę, iš ten susigrupavus maršavo į Washington Parką dalyvauti programoje. Užėmus mums paskirtą 9-tą numerį, 8:30 val. vakare iš eilės visos devynios tautų grupės — slovakai, norvegai, švedai, škotai, lietuviai, italai, vokiečiai ir vėlsiai — apmaršavo aplink estradą, grojant grand maršą. Po to, visi užėmė savo paskirtas vietas. Prasidėjo programos. Neminėsiu kitų tautų, o papasakosiu, ką mes lietuviai turėjome. Jaunuomenė iš 60 vaikinių ir mergelių nuo 11 iki 15 m. po vadovystę p-lėms Elenos ir Julės Ke-nupičių dainavo „Ant kalno karklai siubavo“ ir šoko „Aguonėle“. Šv. Cicilijos ir Lietuvos Brolių-Seserų abudu chorai diriguojant p. Prichard Davisui akomponuojant pianu p. J. Kum-pitei dainavo „Kam šeriau žirgelį“ ir „Kur tėvynė čia gražu“.

Laikė maršavimo ir programo Amerikos vėliava nešė S. Lepikas, Lietuvos J. Zeleskas. Vėliavas davė Šv. Kazimiero Dr-tės veltui.

Tautų programoje publikos buvo susirinkę 15,000. Lietuvių pasirodymą 4 d. ir 5 d. liepos vietiniai anglių laikraščiai gražiai aprašė ir dėkingi lietuviams už prisidėjimą.

Dirbo

Suruošime lietuvių floto ir programo dirbo šie vietos lietuvių veikėjai: M. Kasparaitis nuo Sandaros 35 kp. ir TMD. 121 kuopos; J. Rumbutis, S. Juška ir A. Gerčius nuo Lietuvos Brolių ir Seserų Dr-tės; A. Gudžiūnas ir J. Zaleskas nuo Šv. Kazimiero Dr-tės; A. Ziminskaitė nuo Rožan-cavos Dr-tės; p-lės Kumpiutės nuo Šv. Cicilijos choro, jos daug pašventė laiko išmokinime jaunuolių didelės grupės. Ona Dak-

šienė pirkto ir siuvo mergelėms tautiškus rubelius; ji daug laiko sugaišo, kol visoms pasiuvė drabužius. Vaikams drapanėles sutaisė p. T. Petkienė su Tamulevičiene.

Laikė programo dėvėjo kaip jaunieji, taip ir augę lietuvių tautiškus rubus. Viktoras Dzundzeleta davė veltui automobilį del foto ir vieta, o taip pat ir svetainė.

Aukavo

Lietuvių Brolių ir Seserų Dr-tė ----- \$50.00
Šv. Kazimiero Dr-tė -- 50.00
SLA. 100 kp. ----- 5.00
ALTS. 35 kp. ----- 5.00
Neužtekus iš draugijų skirtų aukų, rinkta daugiaus aukų. Pavieniai aukavo šie: K. Norvaiša \$5, Pr. Radzevičius \$5 ir Leonas Vaicikauskas \$5. Po \$2: Mikas Vijūnas, W. Petkus, J. Dabašinskas ir A. Judeckis. Po vieną dolerį: M. Kasparaitis, A. Gudžiūnas, A. Ziminskaitė, J. Zaleskas, p-nia Gruzdienė, A. Samalionis, A. Jurgaitis, G. Miškinis, J. Ventis, O. Sokelienė, O. Dakšienė, A. Klapatkauskas, S. Šepikas, J. Rumbutis, A. Dėdela, A. Masilionis, V. Šapalas, Ig. Linkauskis, J. Tamulevičius, P. Kepalas, T. Ziminskis, B. Balčikonienė. Smulkii \$2.00. Viso pinigų, įskaitant draugijų aukas, surinkta \$169.00.

Išmokėta

Puošimas floto \$125.00; laisvėms drapanoms \$12.36, dovanos Elenai ir Juliei Kumpiutėms \$7.50; vakarienė jaunuoliams \$24.14. Viso išmokėta \$169.00.

Jaunimo Vakarėlis

Liepos 8 d. vakare Šv. Kazimiero parapijos svetainėj buvo suruošta tiems jaunuoliams, kurie programoje dalyvavo, vakarėlis. Iš surinktų pinigų nupirktas valgių ir gėrimų. Turėta įvairių žaisimų ir šokių. Jaunuoliai prisivalgė ir pasilinksminę išsiskirstė 9:30 val. vak. į namus.

Ačiu

Visoms draugijoms ir pašaliniam ačiu už aukas. Be aukų ir jusų paramos mes nebutumėm galėję paroduoti. Kenosha Dailės Ratelio dainininkams už prigėlbėjimą dainuoti, ypač Juozui Macnorui, T. Bagdonui, Juozui Kasparui ir Puriui; Zeleskieni už laisvėms pasiuvimą drapanų, p. O. Dakšienei už siuvimą mergelėms drapanų, V. Dzendzele-tai už davimą automobiliaus, vietos ir svetainės, Šv. Kazimiero Parapijai už davimą veltui jaunuoliams svetainėms. Visiems draugijų komitetams, visiems dainininkams-kėms ir tėvams motinoms, kurie leido sunus ir dukterėles, p-lėms Elenai ir Juliei Kumpiutėms už mokinimą jaunuolių, p-lėms Onai Vincėvičiūtei už atstovavimą laisvių. Ačiu ir tiems, kurie davė patarimus bei sveiką kritiką. Dirbta šis darbas sutartinai visų lietuvių bendrai su dideliu gyvumu; mažai tokių bendrų darbų turim, bet šis buvo vienas iš pavyzdgingiausių.

Lietuvių Brolių ir Seserų Dr-tės Komitetas — A. Gerčius ir ALT. Sandaros 35 kuopos ir TMD. 121 kp. Komitetas—

M. Kasparaitis.

HAMILTON, CANADA.

Padėka Už Aukus.

Aš, žemiau pasirašęs, turiu garbės reikšt širdingą padėkos žodį SLA. 279 kp. už suteiktą man pagelbą reikmenimis ir finansais man esant kritiškoje padėty. Taip gi tariau didelį ačiu nekuriems hamiltoniečiams ir philadelphiečiams, prisidėjus su aukomis dalyvaujant SLA. 278 kuopos pikniei. Tai reiškia, kad ištisus yra atviros lietuvių širdys, tiesiančios savo dešinę link manęs nelaimingo. Dar kartą visiems širdingai ačiuoju!

J. Steponaitis.

Š I S -- T A S

TURTAS IR TEISĖS.

Kuomet vyras su motere ap-sivedė — abudu turi kai kurių daiktų nors tai būtų tik drabužiai. Ir klausimas pakeltas, kokią teisę turi prie vienas kito turto?

Sulig įstatymo, turtas klasifikuotas dvejopai: nekilnojamas (žemė, namai ir panašūs daiktai) ir kilnojamas (drapanos, rakandai ir tt.).

Kilnojamas turtas gali susidėti iš trijų rūšių: a) kuriuos turėjo kuomet ap-sivedė, b) kurie duoti laike ap-sivedimo ir c) kurie įgyti vėliaus.

Paprastai, ką žmogus turėjo pirm ap-sivedimo visticie ir po ap-sivedimui yra jo. Vestuvių dovanos priguli moteriai ir kilnojamas turtas nupirktas po ap-sivedimui priguli tam, kuris už jį užmokėjo. Tokiu būdu, jeigu vyras nupirko arba davė moteriai pinigų nupirkt, jam priguli, jeigu moteris už savo pinigus nusiperka, priguli jai.

Nekilnojamas turtas jau kas kitas. Moteris turi kai kurias teises prie savo vyro nekilnojamo turto, tos teisės vadintos „pasagos teisės“. Yra privilegija vartoti nekilnojama turtą per jos gyvenimą vyrui pasimirus.

Tas duoda moteriai pagelbos, kurią vyras duotų jeigu gyventų. Ir taip pat vyras turi kai kurias teises prie moters turto. Įvairiose valstijose statutai valdo tas teises, bet kitose valstijose senesnės taisyklės veikia. Kur nėra statuto, abiejų teises negalima prašalinti nuo nekilnojamo turto. Nei vyras nei moteris negali parduoti arba atiduoti turto be abiejų sutikimo. Pav., jeigu vyras savo testamentu atiduoda savo turtą ir neaprupina savo moteries, ji gali reikalauti savo „pasagos teisių“, nepaisant testamentu.

Šis straipsnis yra bendras. Del ypatingos informacijos svarbu tartis su advokatu arba legališkos pagelbos draugyste. Bet svarbu atsiminti, kad įstatymai turi taisykles, kurios liečia daugelį paprastų santykių vyro ir moters ir jeigu žmonės apsipažinti su jais — daug nesupratimų būtų prašalinta.

MAUDYMAS TEIKIA SVEIKATĄ.

Sveikata yra turtas ir dažnai maudantis galima tą turtą įgyti. Kokius ryšius turi maudymas su sveikata? Žmogaus kūnas, pats save reguliuojantis susideda iš įvairių organų, kurie sudaro kūną, kurio sudėty yra kune oda, turinti tiek daug kraujo gyslelių ir nervų, kad įdurimas su spilkute ištraukia kraują, kuris rodo komunikaciją su širdim, ir tuom pat sykiu pridoda skausmo, kas parodo komunikaciją su smagenim. Šie du organai, širdis ir smagenys, kontroliuoja visus kuno veiksmus.

Kad maudymas ant jų turi tiesioginę įtekme, parodo rytmetinis nusiprausimas, kuris tiek atgaivina visą kūną, kad be jo negalima apsieiti. Tame atgaiviniame yra visa maudymo paslaptis. Jei nuoplovimas veido yra taip naudingas, plovimas viso kuno turi but kur kas naudingesnis. Patyrimas parodo, kad šaltas vanduo yra labai galviantis ir stimuliuojantis.

Maudytis drungnam vandenyje yra gerai kuomet norima išsi-praust. Ir tas yra reikalinga nors syki savaitėj, ar dažniau sulig žmogaus užsiėmimo. Su-prantama, angliakasyks reikalauja išsi-praust dažniau, negu ofiso darbininkas.

Šilta maudynė yra taip pat galviantis, nes iš jos išėjus kūnas greitai sutraukia kambario temperatūrą, kuri paprastai esti žemesnė negu žmogaus kuno,

ir tas susidurimas ragina galviančius jausmus. Nuomonė, kad šilta maudynė atidaro kuno odos skylutes yra klaidinga, nes jos visuomet esti atdaros.

Jei aplinkybės neprileidžia prie išsimaudymo, štai ką galima padaryti: paėmus rankšluostį reikia jį suslapinti per vidurį drungnam vandenyje ir išgręžti, laikant abu galus, trinti nugarą su juo į abi puses. Dažnai jį suslapinant ir išgręžiant, galima visą kūną taip ištrinti. Išsimaudant drungnam vandenyje kas rytmetį labai galvina.

Maudynė, kur vanduo puola kaip lietus iš viršaus yra gerai tvirtam žmogui, bet kitiems netinka. Taip pat dažnai maudantis labai šaltam vandenyje yra pavojinga nebent pasirodytų reakcijų, t. y. smagus jausmas be jokio drebulio.

VARTOJIMAS KIAULIENOS IR TAUKŲ.

Visame pasaulyje, paprastai, kiaulienos daugiau suvartota, negu kitokios mėsos. Bet kiauliena niekur neužima tokios svarbios valgio dalies kaip pas ukininkus. Sulig nelabai senai vesto tyrinėjimo, kuris įėmė 950 ukių, iš visokių mėsų, kiaulienos buvo suvartota iki 54%, jautienos iki 24.5% ir vištų iki 21.5%. Turėt šviežios mėsos per žiemą, sudytos mėsos vasarą, išspirginti taukus del visokių virimo tikslų, turėt kumpio, lašinių, dešrų ir skilandžių, yra svarbus darbas ukininkei.

Mes turime vartoti mašyjtą valgį ir pardavėjai turėtų jį tų kreipti domę. Kiaulieną reikia vartoti su daržovėmis, ir pap-rasta šeiminkė žino, kad daržovės pagaminot su kiaulienos taukais yra skoningas valgis. Daugelis žmonių negali valgyti kiaulienos, bet jie galėtų valgyti jeigu valgytų su kitu maistu.

Šeiminkės suvartoja riebumus visų skersty naminių gyvulių, bet tie riebumai negal lygintis su taukais. Turime atsiminti, kad taukai neduoda vitamino „a“, kuris butinai reikalingas augimui — tą faktą reikia atsiminti, kuomet turime maistinti vaikus — ir patartinas dalykas regulariškai vartoti piena ir kiaušinius, kurie turi tą vitamino. Galima su kiauliena virti špinakus, ropes, kopustus ir daugelį kitų žalių daržovių. Patartina pirmiau daržoves išvirt ir potam paskoninti su riebumų skystimu, nes skonis ir vitamino vertė pasilieka.

PATENTAI IR ISRADIMAI.

Thomas E. Robertson, Patentų Ofiso direktorius, per radio davė sekandį prakalbę apie Amerikos patentų sistemą.

Tarpe kitko jis sakė, kad patentų sistema nebuvo išsteigta vien tik apdovanoti išradėjus, bet konstitucijos žodžiais — „iš-vystyt mokslo progresą.“

Beveik kiekvienoje šalyje Europoje išradėjas turi mokėt tak-sus už patentą, nepaisant ar jis padaro išradimą ar ne. Kai kuriose šalyse takasai padidinti kas met. Išradėjas tenais turi matyti, kad išradimas padirbtas. Jeigu blednas išradėjas, neužimoka taksių ir nepadaro išradimą į paskirtą laiką, tai bile išdirbėjas gali vartoti patentuotą išradimą ir netur mokėt išradėju.

Suv. Valstijose bile žmogus, kuris išrado arba atrado naują arba naudingą mokslą, mašineriją, bile naują ar naudingą pataisymą, bile kokį išradimą gali gauti patentą arba apsaugotą išradimą patentu. Tas patentas yra jo per septyniolika metų. Jeigu nori, gali padaryti išradimą, bet neprivirsta tą daryti.

Jis liuosas parduoti patentą jeigu nori. Niekas negali vartoti jo išradimą be jo pavilijimo. Arba, jis gali parduoti savo teises kitam del tiek laiko. Jeigu kas nors peržengė tą teisę, išradėjas gali ieškoti teisybės teismo keliu ir teismas nuspręš, jog jam priguli teisių ir prievolių užmokėjimas.

FLIS.

Iš Lietuvos Laikraščiu

TARPTAUTINIS RAUDONOJO KRYŽIAUS JAUNUOMENĖS KONGRESAS.

Tarptautinis raudonojo kryžiaus kongresas įvyks š. m. liepos mėn. 18—24 dienomis. Atstovais iš Lietuvos išvyko St. Stanionienė ir mokytoja Andriulytė.

Lietuvių Muzikos Konservatorija

Komp. MIKO PETRAUSKO

319 E St. (kampas W. Broadway) So. Boston, Mass.

Pasimokyti dainuoti, piano, smuikos, kompozicijos, chorų ir orkestrų vedimo ir net bažnytinį apėgų, — niekur geriau nerasi. Komp. M. Petrauskas, baigęs aukštus mokslus: pedagogas ir specialistas Muzikos Mene.

“SANDARA”

SANDARA vienintelis lietuvių tautinis demokratiniai valstybinio nusistatymo savitraštis Amerikoje. SANDARA yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, susidedančios iš 100 kuopų, Suvienytose Šiaurės Amerikos Valstijose.

SANDARA eina kas penktadienis, 3331 South Halsted Street, Chicago, Ill., prenumerata metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje, Vilniaus krašte, Kanadoje, Brazilijoje, Pietų Amerikoje ir kitur, užsienny \$3.00.

SANDARA atlieka įvairius spaudos darbus: nuo vizitinių kortelių iki storiųjų knygų; gražiai, pigiai ir greitai. SANDARA (Val-Mont Calendar Co.) spausdina įvairios rusiš KALENDORIUS, kaip tai: De-Lux, Wall Pockets, Hangerius, 12 lapų su Lietuvių Tautinėmis ir Istorinėmis šventėmis, pritaikintus įvairioms biznio šakoms.

SANDARA PUBLISHING CO., 3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.
VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisė J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c.

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasei. Trečias pataisytas leidimas 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisė P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vairių D:želio augštesnėms klasioms \$1.00

KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisė J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

V I E N Y B Ė

193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Pavai-
luotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išvijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina\$1.50

Drutame apdare \$2 00

Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“

Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

ARTISTAS PILKA ISVYKO LIETUVON.

Pereitą šeštadienį, liepos 27 d., 11 val. ryte, laivu „Belgenland“ išvyko Lietuvos plačiajai Amerikos lietuvių visuomenei gerai pažįstamas scenos artistas Stasys Pilka. Rodos p. Pilka vyko su pono A. S. Trečioko lydima ekskursija Lietuvos. Prieplaukoje buvo susirinkę draugų būrelis p. Pilka išlydėti ir su juo atsiveikinti.

Gaila buvo skirtis su p. Pilka, kuris Amerikoje išbuvęs virš pusterčių metų rimtai pasidarbavo lietuvių scenoje. Jo pastangomis ir pasidarbavimu, padedant Amerikos lietuvių scenos mylėtojams, pastatyta įvairios lietuvių kolonijose keletas rimtų veikalų. Taip, p. Pilka daug dirbo Amerikos lietuvių kultūrinėje dirvoje ir užtai rodos, išsivežė tiek pelno, kad vos galės sugrįžti Lietuvon... Tai medžiaginis pelnas tų žmonių, kurie rimtą kultūros darbą dirba.

Linkiu p. Pilka laimingos kelionės ir laimingo gyvenimo sugrįžus į tėvynę Lietuvą.

Reporteris.

Prieš išvykiant Lietuvos p. Pilka buvo atsilankęs „Tėvynės“ redakcijon atsiveikinti. Pirmiausiai p. Pilka išreiškė padėkos „Tėvynės“ redakcijai, kad SLA. organas visuomet rėmė jo kultūrinį darbą nestatant jam jokių sąlygų ir reikalavimų, kaip tatai darė kitų laikraščių redakcijos. Toliaus gerb. Artistas pažymėjo, kad profesionalis scenos meno darbas dirbti tarpe Amerikos lietuvių labai sunku ir daug vargo reikia panašinti, kuomet nori ką nors didesnio ir svarbesnio scenon pastatyti. Bet esą nesigraudinaš Amerikon atvykęs ir suvirš pusterčių metų su Amerikos lietuviams dirbęs. Esą daug ko gyvenime pamatęs, daug ko išmokęs. Kiekviena nuodugn ir patyrimu pasiekama gyvenimo pamoka yra brangi, todėl ir p. Pilka nesigraudina medžiaginių pelnų Amerikoje nepadaręs, kuo met tokią gyvenimo pamoką įsigijo.

Taip pat p. Pilka mieliai atsakė į sekamus jam pastatytus klausimus:

— Ar manote kuomet nors grįžti Amerikon?

— Gal but, bet tik tuomet, jei turėčiau aiškias perspektyvas dirbti amerikūnų scenos sąlygose. Kiti artistai, jei ateity atvyktų iš Lietuvos, turėtų dar bandyti lietuviško veikimo sąlygas.

— Kuo manote užsiimti sugrįžę Lietuvon?

— Teatre dirbu jau 11 metų, esu profesijos žmogus. Butų keista, jei eičiau prie kito užsiėmimo ir veikimo. Su Lietuvos teatru yra ryšiai: 4 su viršum metų dirbau Valstybės Teatre, buvau eilėse tų, kurie varė teatro kurimosi darbą. Bus ir vėl malonu savo kurybą tiekti Lietuvos žmonėms, kurie scenos meną labai augstai įvertina. Aiškių planų neturiu, negavau nei jokių kvietimų. Pakeliumi sustosiu Vokietijoje, kur turiu kvietimą padaryti keletą gramofono plokštelių.

— Kokis įspūdis iš abelo Amerikos gyvenimo?

— Milžiniškas! Tai kolosalis turtingiausio pasaulio krašto gyvenimas, kuriame tačiau sielos labai maža yra ir viskas paremta vien medžiagiais išskaitlavimais. Sunku butų keičias žodžiais tas platus gyvenimas apibūdinti. Renginius sugrįžęs Lietuvos priruošė rimtas paskaitas apie abelą Amerikos gyvenimą ir apie Amerikos lietuvius. Jau turiu surinkęs apšėdai medžiagos paskaitų temoms išpėsti.

— Kokis įspūdis iš bendro

Amerikos lietuvių gyvenimo?

— Kiek man teko pažinti bendras Amerikos lietuvių gyvenimas, tai rodos Amerikos lietuvių kultūrinio žvilgsniu jau atsilieka nuo Didžiosios Lietuvos. Reikia atminti, kad Lietuvoje jau yra įdomumų ne vien partijų politikoje, bet ypatingai įdomus Lietuvos kultūrinis gyvenimas, kuris kasdien kyla ir plečiasi, kuomet Amerikos lietuvių kultūrinis progresas jau beveik stagnacijos punkto pasiekęs. Bet, bendrai, Amerikos lietuvių augščiau pakilę, negu kitų Lietuvos kaimyninių tautų žmonės. Užtai pamirštame paminėti vadus-pionierius Amerikos lietuvių kultūrinio veikimo. Tie pionieriai Amerikos lietuviuose padarė didelį ir svarbų žygi kultūros link. Bet šiaandien jų skaičius visai menkas. Tuli buvusių žymių veikėjų šiandien vien savo medžiaginiu gerbuviu rupinasi.

Vieno svarbiausio dalyko Amerikos lietuviams reikėtų laikytis: kuomažiausiai kištis į Lietuvos vidujinę politiką. Daugiau privalu rūpintis Amerikos lietuvių gyvenimu ir šio krašto politika. Nereikėtų tiek daug didžiūotis tomis aukomis, kurias Amerikos lietuvių suteikią Lietuvai bekuriant nepriklausomą Lietuvos gyvenimą. Reikia atminti, kad ir pačioje Lietuvoje žmonės ne tik turtu, bet ir gyvybėmis dėjo aukas ant Lietuvos nepriklausomybės aukuro. Visų lietuvių buvo prievolė rūpintis ir dirbti Lietuvos atstatymui. O Lietuvos progresas jau savaime užtikrina, kad tos visos aukos, tas darbas Lietuvai atliktas nebuvo už dyka. Turime nepriklausomą Lietuvą, turime kasdien kilančią savo tautinę kultūrą.

GREIČIAUSIAS PASAULY GARLAIVIS.

Liepos 22 d., North German Lloyd linijos naujas garlaivis „Bremen“ atplaukė į New Yorką iš Cherbourgo į 4 dienas, 17 valandų ir 42 minutes, arba 8 valandomis ir 52 minutėm perviršijo greitume iki šiol laikantį greitumo rekordą Cunard linijos garlaivį „Mauretania“, kuris greitumo čempionatą laikė per 22 metus. Garlaivio „Bremen“ ši buvo pirma kelionė per juras ir aplamai jis padarė po 27.83 mazgų (jurių mylių) į valandą. „Bremen“ yra didžiulis jurių milžinas, apie 50,000 tonų vokiečių garlaivis, kuris atvežė 2,200 pasažierių, neskaitant jo 950 asmenų įgulos. Puikiai įrengtas šis jurių palocius ir pasažieriai juomi gali saugiai ir parankiai keliauti.

Garlaivį „Bremen“ New Yorko spauda sutiko sensacingai ir buvo įvairios ceremonijos kaip laive, taip ir oficialėse miesto įstaigose. Liepos 23 d. New Yorko majoras Walker atsilankė į laivą, kur buvo oficialės laivo krikštynos. Tą dieną teko ir šių žodžių rašytojui aplankyti naują garlaivį „Bremen“ ir jį apžiūrėti. Puikiai įrengtas, ypatingai pirma klasa viršija ir pačius puošniausius viešbučius. Trečia klasa ir gi švairi ir vien kajutomis išdalinta, tik žinoma nėra to puošnumo, kokios matosi pirmoje klasėje. Antroji klasa irgi žymiai skirtinga nuo pirmosios, net perdaug įdelis skirtumas tarpe antros ir pirmos klesų.

Visgi, labai įdomu pamatyti naujausius technikos tobulumus. Belankant „Bremena“ prisiminė tie laikai, kuomet 25 metal atgal keleivius veždavo per Atlantiką. Tais laikais maža laivų turėjo tokius įrengimus antroji klesoj, kokius dabar turi trečia klasa. Progresas visame gyvenime padaro didelį skirtumą. Taigi ir garlaivis „Bremen“ parodo didelį progresą

so šuolį susisiektume jūromis, netik savo greitumu, bet ir visu laivo įrengimu. Tai yra pilnoje žodžio prasmėje plaukiojantis jūromis palocius.

Reporteris.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Pereitą savaitę lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje tautinės lietuvių bažnyčios kunigas Mikas Valatka. Tai yra dar jaunas žmogus, kuris neseniai baigęs mokslą ir tapo išventintas į kunigus Pietinėje Amerikoje, kaip prie Rymo neprigulinčios bažnyčios kunigas.

Kun. Valatka yra išbuvęs Lietuvoje Rymo katalikų seminarijoje keturis metus. Pameiš seminariją Lietuvos ir atsiskakius giminėms šelpti jį toliau svietiškus mokslus einant, jis išvyko į Braziliją ir aplankė keletą Pietinės Amerikos respublikų. Tenai vėl stojo jau laisvesnės tikybos seminarijon ir pastojio kunigu.

Svečias papasakojo aplamai ruožais apie baises sąlygas, kokios gyvena lietuviai nuvykusieji į Pietų Amerikos respublikas. Tai yra stačiai dvasiniai ir medžiaginiai skurdžiai. Jis pasižadėjo aprašyti „Tėvynėje“ įspūdžius iš Pietinės Amerikos respublikose gyvenančių lietuvių buklės. Yra dar visai jaunas žmogus, tačiau rimtas ir apšviestas veikėjas. Tautinė lietuvių bažnyčia Amerikoje yra daug laimėjus, gavusi į savo kunigų tarpą kun. Valatką.

Taip pat lankėsi „Keleivio“ redaktorius žmona ponja M. Michelsonienė su dukrelėmis Regina ir Violeta ir p-lė Vladė Ulčinskaitė, visos bostoniėtos. P-lė Ulčinskaitė yra Bostono ligoninės slaugių viršininkė. Gerb. viešnios važiuo į Atlantic City, N. J., porai savaičių atostogų, tai pakeliui sustoję porai dienų New Yorke paviešėti pas SLA. Sekretorę p-lę Jurgelutę. Prie tos progos aplankė ir SLA. Centrą.

Lankėsi Antanas Navalinskas, SLA. 2 kp. pirmininkas, iš Forest City, Pa. Gerb. SLA. veikėjas liepos 24 d., laivuką „George Washington“ išvyko Lietuvos paviešėti. Linkime laimingos kelionės ir linksmos viešnagės gimtiniam krašte, taip pat laimingai sugrįžti Amerikon.

IS „VIENYBĖS“ PIKNIKO.

Praeitą sekmadienį, liepos 28 d., Klasišciaus Parke, Maspeth, įvyko „Vienybės“ Spaudos Bendrovės metinis piknikas. Žmonių, kaip teko sužinot iš rengėjų, buvo apie 3,000. Be Brooklyno ir New Yorko apylinkės sveičių atsilankė ir iš kitų miestų. Ypač apšėdai atstovautas Clifside, N. J. Buvo daug jaunimo.

Be šokių bei smagus pasišmonėjimo turėta ir programos. Pirmiausiai pikniko dalyviams parodojant nutraukta krutamieji paveikslai. Paveikslus traukė kinematografistai pp. Navickas ir Dickas. Po to SLA. 38 kp. benui sugrojus Amerikos ir Lietuvos himnus, sakyta prakalbos. Prakalbas sakė: adv. Steponas Bredis, adv. B. Venckas, adv. J. Jurevičius, pp. J. Karsokas iš Clifside, N. J., J. Kralikauskas iš Newark, N. J. ir D. Klinga, brooklynietis. Paviekslų traukimo ir prakalbų programo vedėju buvo „Vienybės“ pirm, ir menadžeris p. A. Mikalauskas. Be ko kito, p. Mikalauskas ir gi atatinkamą parengimui prakalbėle pasakė.

Apie prakalbas reikia tiek pasakyti: jos buvo turiningos, liečiančios kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje gyvenančių lietuvius. Iš visų kalbėtojų susidarė bendra mintis, kad lietuviai turi gyvent vienybėje, nes tik vienybėje — galybė; lietuviai turi rūpintis čia gimusiu-augusiu jaunimu, lietuviai turi rėmti kultūrinės savo įstaigas; nepervalome mes užmiršt ir savo tė-

vynės reikalų, ypač svarbiu reikalu reikia laikyti Vilniaus klausimą, kad mūsų sostinė iš lenkų vergovės išvadavus. „Vienybės“ linkėta geriausių pasekmių jos veikiamuose kultūrinuose darbuose. Įdomu čia pažymėti ir tai, kad kalbėtojai, visi trys augščiau minėti advokatai, yra Amerikoje augę vyrai-profesionalai. Nors lietuviškai jiems ne taip jau gerai vyksta kalbėt, bet jų kalbos buvo patriotingos, liečiančios bendrus-skaudžiuosius mūsų gyvenimo klausimus. Bravo už tai mūsų jaunieji profesionalai!

Pikniku publika buvo patenkinta. Sekantis „Vienybės“ piknikas išvažiavimas bus rugpjūčio 18 d., Indian Grove Parke, prie New Haven, Conn. Rep.

SLA. 38 KP. BENAS PUKIAI PASIRODĖ.

Praeitą sekmadienį „Vienybės“ piknike grojo SLA. 38 kuopos benas. Man, kaip SLA. nariui, šitas mūsų organizacijos beno pasirodymas labai puolė į akį ir čia turiu juo kiek tiek pasigėrėti. Šį syk didžiūmą muzikantų, kurių viso buvo rodos 12, sudarė čia gimę-augę lietuviai, SLA. nariai. Kaip angliškus taip ir lietuviškus šokių musų organizacijos benas grojo taip gerai, kad nė kiek neblogiau už labai New Yorke parinktuosius benus. Šokėjai šoko ir gėrėjos; ypač grojimu gėrėjos SLA. nariai, kurių daug šiame piknike buvo.

Reikia pažymėti, kad šį neseniai susitvėrusį SLA. 38 kp. beną labai puikiai nušviečia naujai įsigytas bubnas, ant kurio didokomis raidėmis užrašyta „Band of the Lithuanian Alliance of America, Lodge 38.“ Pačiame vidury bubno nupiešta mūsų organizacijos emblema.

Pasikalbėjus su beno iniciatorium p. J. Marcinkevičium, jis pasidžiaugė, kad benas vis auga-didėja. Pastaruoju laiku, bene jau esą virš 20-ties gerai lavintų muzikantų. Tikima, jog ateity, ir tai visai trumpoj, šis benas bus tokiu, apie kokį vietiniai lietuviai niekad dar nesapnavo.

Šio jauno SLA. 38 kp. beno praktikos buna kas antradienį, „Vienybės“ svetainėje. Mokančius gerai groti bi muzikaliu instrumentu prašoma į praktikas ateiti ir į šį beną įsirašyti.

Rep.

ATOSTOGAUJA.

Užpraeitą trečiądienį poros savaičių atostogoms išvyko S. L. A. Centro Sekretorės pagelbininkė, p-lė Magdė Aušriūtė. Daugiausia laiko p-lė Aušriūtė praleis Asbury Park'o madyne, New Jersey valstijoje.

Praeitą pirmadienį iš poros savaičių atostogų sugrįžo SLA. Raštinės darbininkė A. Pietariūtė.

SLA. 38 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 1 dieną rugpjūčio, 7 val. vakare, „Vienybės“ svetainėje, 193 Grand St. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo mėnesines duokles. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 38 kuopos.

A. Lesniauskas — sekr.

Pasinaudokite Proga

LONG ISLAND — BIZNIO ATEITIS.

Šiais metais yra geriausia proga ką nors pirkti ant Long Island. Mat Real Eastate truputį kaip ir apsisitojes, tai kurie nori ką nors parduoti, nustato labai pigias kainas ir nuo tų pigių dar yra proga ir nusiderėti. Todel kurie manote kada nors persikelt ant Long Island, tai nelaukite, o skubinkite važiuoti apsižiūrėti ir pirkti, kad ateinančių pavasarį galėtumet pilnai but bizniui prisirengę.

Štai keletas vietų kurios yra labai pigios ir geros. Vaziuokite jas pamatyti.

30 kambarių hotelis su visais įtaisymais; pusė bloko nuo Merrick Rd. ir pusantro bloko nuo madynių. Didelis plotas žemės ant kampo. Prašo tik \$20,000, o galima nupirkt dar pigiau.

12 kambarių milionieriškas namas, 2 akrai žemės, maža stubukė, garadžius, ant pat Merrick Rd. Labai tinkama vieta del Road House. Prašo \$18,000, bet galima daug pigiau nupirkt. Ta vieta labai gera ir graži, butinai ją pamatykite.

Labai gražus kampas, didelė stuba ir didelis plotas žemės, tarpe trijų didelių hotelių ir prie pat madynių. Labai tinkama vieta bizniui. Prašo \$25,000, bet manau kad galima bus nupirkt pigiau.

KELIAUK Į LIETUVĄ PER KLAIPĖDĄ

L a i v a i s

BALTIC AMERIKOS LINIJOS

Žemiausios Kainos Tiesiai į

KLAIPĖDĄ IR ATGAL

Patariam pirkti laivakortes į abi pusi, nes tuomi sučedy-site sau pinigų.

Trečia klasė \$107.00
Trėčia klasė į ten ir atgal tiktai 181.00
Turistine trečia klasė, Main Deck 129.50
Turistine trečia klasė į ten ir atgal 216.00
Cabin 147.50

„Revenue Tax“ ir Pagalvė „Head Tax“ atskirai.

Per „Vasaros Sezona“ važiuojant į Europą — nuo Birželio 15 iki Liepos 15 — o į Ameriką nuo Rugpjūčio 1 iki Rugsėjo 22, visos kainos padidinamos \$7.50 vienam galan, o \$12.50 į abu galu.

BALTIC AMERICA LINIJOS Laivų populiarumas Lietuvių tarpe priklauso ne vien nuo to, kad jos laivai eina tiesiai į KLAIPĖDĄ, bet nuo to, kad pasažieriams teikiama geras maistas ir patarnavimas.

Sekantį Laivą Išplauks Iš New Yorko:

„ESTONIA“ Rugpjūčio 10	„POLONIA“ — Rugsėjo 7
„LITUANIA“ Rugpjūčio 31	„ESTONIA“ — Rugsėjo 17

Del visų informacijų kreipkitės į vietos agentą arba

BALTIC AMERICA LINE

8 Bridge Street, New York.

Ant pat vandens du dideli būdinkai, didelis frontas pavandeny prie kelio ir tarpe didelių hotelių. Tik \$9,000.

Maža trijų akry vištų farmukė ir gasolino stotis. Netoli Port Jefferson, prie State Rd., geras 7 kambarių namas, du garadžiai ir automobilius. Tas viskas tik \$4,000. Pigesnės ir geresnės vietos ant Long Island nėra.

Turiu ir daugybę kitokių įvairių biznio vietų. Platesnių informacijų kreipkitės:

A. M. AUGUNAS,
ST. JAMES, L. I.
Telefonas: St. James 469

Reumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savę skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukumu, nes skaudėjimai naikina kuno gvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašina viršminėtas ligas; mums šiaandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydymas, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3559 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	\$1.00
Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komėdija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102	35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo aparais	2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveiksluose25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Aras, Kvartetas40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžia), 103 pusl.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmy Drama40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274	12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.75
Lietuvos žemlapis	1.00
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl.	\$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir ganta), pusl. 400	1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtines mokslui), pusl. 314	1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25	2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00

Taipgi: pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetu, kvartetu, chorų, etc.:

Birutės Arija30
Eglė (Žalčių Karalienė)	10.00
Kanklės 1920 Metų	2.00
Lietuviškos Dainos	1.50
Pasaka (Dramatiška Daina)80
Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.